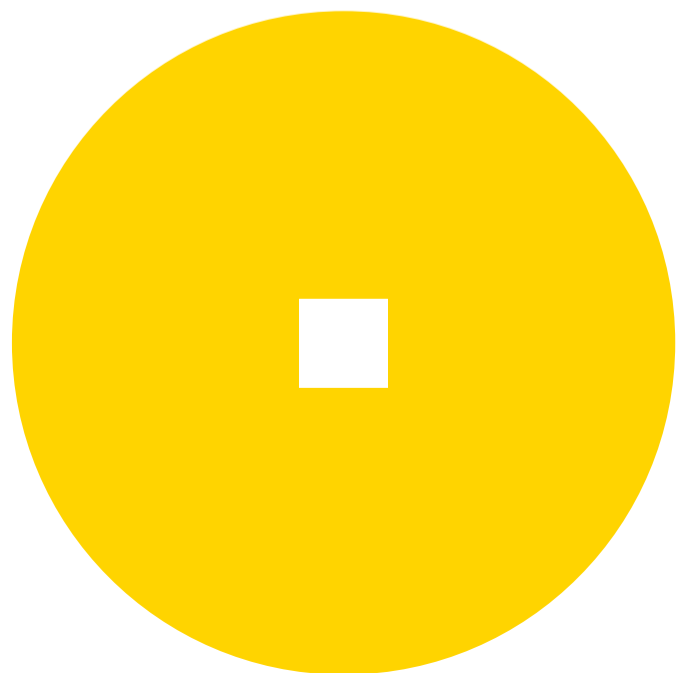

2013

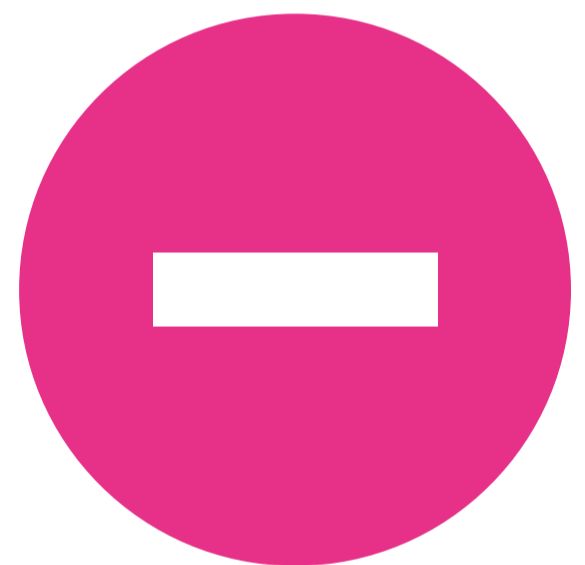
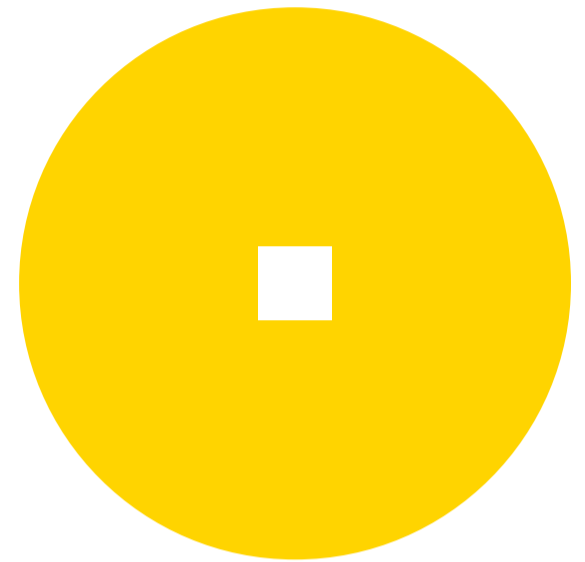
STATUS

STATUS

INKLU SIONS POLITIK KEN

1. VERDENS BEDSTE BY	4
2. STATUS: FREMGANG MED SMÅ SKRIDT	6
3. BESKÆFTIGELSE- OG INTEGRATIONSUDVALGETS REDEGØRELSE	19
4. BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS REDEGØRELSE	24
5. KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS REDEGØRELSE	31
6. SOCIALUDVALGETS REDEGØRELSE	36
7. SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS REDEGØRELSE	39
8. TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS REDEGØRELSE	44
9. ØKONOMIUDVALGETS REDEGØRELSE	49
10. HVORDAN ANVENDES PENGENE I INTEGRATIONSINDSATSEN I 2013	54
II. INKLUSIONSPROJEKTER	55
12. DEN INKLUDERENDE STORBY - AFTALER OM BUDGET 2014	59

SÅDAN HAR VI GJORT

Vi har i år medtaget fagudvalgenes inklusionsredegørelser i selve statusrapporten. Redegørelserne står som selvstændige kapitler efter borgmester Anna Mee Allerslevs forord og den samlede beskrivelse af status, som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har udarbejdet.

Som i tidligere år indeholder rapporten også Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets aftaler vedrørende inklusion og budget 2014. Det drejer sig også om tværgående inklusionsinitiativer, som vil blive prioriteret i 2014. Der er i år indgået to inklusionsaftaler. Alle partier, der er repræsenteret i udvalget, er med i mindst en af aftalerne.

I. VERDENS BEDSTE BY

Det engelske livsstilsmagasin Monocle har for nylig kåret København som verdens bedste by at leve i.

Vi har besluttet, at vi også skal være *Europas mest inkluderende storby*. Målet indgår i den overordnede vision for inklusionspolitikken 2011-2014. Ved den seneste måling i 2012 lå vi på tredjepladsen i det såkaldte interkulturelle byindeks. Vi skal arbejde for at blive nummer ét, og det kan lade sig gøre.

Vi er i København blevet kendt både i Danmark og i udlandet for at sætte inklusion på dagsordenen, og vi inspirerer byer rundt om i Europa og i resten af verden. Det er ikke kun kommunens skyld. Over 529 virksomheder, foreninger og offentlige aktører bakker op om byens inklusionspolitik og har skrevet under på byens mangfoldighedscharter. Det glæder os. Selvom vi ikke er helt i mål endnu.

I denne rapport gør vi status over inklusionsindsatsen. Går det fremad? Ja. Går det *nok* fremad? Klart nej. Kernerdriften i forvaltningerne har ikke i tilstrækkelig grad formået at løse udfordringerne på den inklusionspolitiske dagsorden.

De nøgne tal viser, at det går for langsomt med at mindske de store uligheder mellem de etniske grupper i forhold til uddannelse, beskæftigelse og sundhed. Diskrimination er også fortsat et betydeligt problem. Det kan vi gøre bedre. Og det *skal* vi gøre bedre.

Tal for ind- og udvandring viser, at København tiltrækker rigtig mange ressourcestærke borgere fra udlandet, men at vi har svært ved at fastholde dem sammenlignet med for eksempel Stockholm. Det kan vi også gøre bedre. Expatindsatsen skal være skarpere. Vi har haft fokus på, hvordan mangfoldighed kan føre til vækst. Fremadrettet skal vi være endnu skarpere herpå.

Medlemmerne af Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har for nylig indgået to aftaler om særlige inklusionsinitiativer i 2014. Aftalerne omfatter i alt 8 initiativer, der er finansieret inden for udvalgets budget. Der er fx under overskriften *Vækst gennem mangfoldighed* afsat 2 mio. kr. til det fortsatte samarbejde med københavnske virksomheder om udviklingen af et mere mangfoldigt og rummeligt arbejdsmarked. Der er afsat 2 mio. kr. til *Bekæmpelse af diskrimination og fremme af demokrati* i samarbejde med en lang række aktører. Og der er afsat 1 mio. kr. til *Mangfoldighedsfesten - Smag Verden*, der afholdes i samarbejde med Wonderful Copenhagen. Aftalerne i deres helhed kan ses sidst i rapporten.

Anna Mee Allerslev

Beskæftigelses- og Integrationsborgmester

2. STATUS: FREM GANG MED SMÅ SKRIDT

Med den nuværende indsats vil det tage henholdsvis 17 og 30 år at løse udfordringerne på skole- og beskæftigelsesområdet

Vi har de sidste syv år fortalt historien om en integrationsindsats, der nytter, men som ikke nytter nok. I de fleste tilfælde går det godt med integrationen, men forbedringerne er forsvindende små – det går for langsomt.

Set med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens øjne er den mest påtrængende udfordring de unge mænd med etnisk minoritetsbaggrund, der mistrives i skolen, ikke får en uddannelse, ofte ender i langtidsledighed og i enkelte tilfælde udvikler et modsætningsforhold til samfundet.

Problemet er komplekst og kræver markant nye løsninger, der går ind i hjertet af kerne-
driften.

En mere positiv udfordring for København er den stigende arbejdskraftindvandring. En fjerdedel af de udenlandske statsborgere, der flytter til Danmark, bosætter sig i Københavns Kommune. Det bliver til omkring 12.000 nye borgere om året, der i en kortere eller længere periode bor i kommunen.

Halvdelen af dem kommer fra andre EU-lande. En fjerdedel kommer fra øvrige lande i Europa eller Nordamerika. Også denne gruppe af borgere i København nødvendiggør et samarbejde på tværs, som det for eksempel kommer til udtryk i oprettelsen af det nye internationale hus, International House.

UDFORDRINGER IFØLGE FAGUDVALGENE

Udvalgene fremhæver i deres årlige inklusionsredegørelse blandt andet disse udfordringer

- Nedbringe overledigheden blandt etniske minoriteter
- Sikre stigning i andelen af etniske minoriteter, der føler sig inkluderet, og fald i andelen, der oplever diskrimination
- Sikre at børn af ressourcesvage minoritetsforældre har de samme forudsætninger for at deltage i børnefællesskaber, når de starter i daginstitutioner
- Øge andelen af unge med etnisk minoritetsbaggrund, der gennemfører en ungdomsuddannelse
- Styrke brugen af den københavnske ældrepleje og sundhedstilbud blandt ældre etniske minoriteter og etniske minoriteter med lav indkomst
- Sikre mangfoldigheden i byen og de enkelte byområder gennem en blandet beboersammensætning
- Sikre en øget tryghed i København og særligt i udsatte byområder
- Øge andelen af etniske minoritetspiger, der deltager i kultur- og fritidslivet
- Fastholde tilflyttere med høje kvalifikationer
- Styrke digitale kompetencer blandt etniske minoriteter
- Sikre lige muligheder og sammensætning af en mangfoldig medarbejderstab på alle niveauer af Københavns Kommune

UDDANNELSE – 3 UD AF 4 DROPPER UD AF ERHVERVSUDDANNELSEN

Børne- og Ungdomsudvalgets inklusionsredegørelse bekræfter den generelle tendens - at det går fremad med inklusionen, men langsomt. Med den nuværende hastighed vil det tage omkring 17 år, før karaktererne for etsprogede og tosprogede er på samme niveau.

Ved afgangsprøven i 2010 udgjorde de tosprogede elevers karakterer 92,7 % af de etsprogede elevers karakterer. I 2012 er tallet steget til 93,1 %. Det er en forbedring på 0,4 %-point på to år.

Ved beregningen af forskellen på karaktererne er der 'korrigeret' for forskelle i elevernes socioøkonomiske baggrund. Det vil sige forældrenes uddannelsesniveau, erhverv og indkomst.

Forskellene handler ikke kun om etnicitet og socioøkonomisk baggrund. De tosprogede piger klarer sig som i tidligere år lige så godt som etsprogede drenge.

En stor del af de tosprogede drenge får imidlertid for lidt ud af folkeskolen. Over halvdelen af de tosprogede drenge går ud af 9. klasse uden funktionelle læse- og skrivekompetencer. Og den udfordring videreføres i det øvrige uddannelsessystem.

72 % af etniske minoritetsmænd falder fra på de københavnske erhvervsuddannelser. Det er med andre ord næsten tre ud af fire, der ikke gennemfører den uddannelse, de starter på. Det er dyrt for samfundet, og det er katastrofalt for de unge, der risikerer at stå uden fremtidsperspektiv.

Børne- og Ungdomsudvalget peger i sin redegørelse på den katastrofale mangel på praktikpladser som en mulig årsag, fordi etniske minoriteter har sværere ved at få en praktikplads. Det understøttes af tal fra Børne- og Undervisningsministeriets praktikpladsstatistik.

ETI (Eksperttænk tank for Integration) har i 2013 haft fokus på ligebehandling af minoritetsunge i relation til arbejdsmarked og uddannelse. I forhold til erhvervsskolerne og problemerne med manglende praktikpladser anbefaler ETI:

- At erhvervsskolerne styrker undervisernes kompetencer inden for dansk som andetsprog.
- At der i et samarbejde mellem grundskolerne og erhvervsuddannelserne etableres uddannelsesforløb i udskolingen, som er rettet specifikt mod etniske minoritetsunge, der ønsker at fortsætte på en erhvervsuddannelse.
- At Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen rekrutterer 7-10 mangfoldighedschartervirksomheder til et særligt praktik- og/eller fritidsjobprogram. Mangfoldighedschartervirksomhederne skal forpligte sig til at tage etniske minoritetsunge i praktik eller fritidsjob.
- at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen understøtter kombinationsforløb, hvor kommunen og en eller flere private virksomheder deler en elevs praktikforløb mellem sig, således at dele af praktikperioderne gennemføres i kommunen, mens andre perioder gennemføres i private virksomheder.

SOCIALRÅDGIVERE I INSTITUTIONER OG PÅ SKOLER

Socialforvaltningen bidrager til inklusionsindsatsens overordnede mål om, at flere kommer styrket ud af folkeskolen, med blandt andet socialrådgivere i daginstitutioner og folkeskoler. Socialudvalget bemærker i sin redegørelse, at disse indsatser viser særligt gode resultater.

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen samarbejder også i forhold til udsatte børn og unges fravær. Målet er at afhjælpe de problemer, der kan ligge til grund for fraværet, og dermed sikre en bedre skolegang. Her er også positive resultater.

Inklusionsbarometret viser, at elever med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, gennemfører 9. klasse i samme grad som etnisk danske børn og unge, der modtager en foranstaltning. Henholdsvis 84 % og 85 % gennemfører.

BESKÆFTIGELSE – DOBBELT SÅ STOR RISIKO FOR LEDIGHED

Også på beskæftigelsesområdet går det fremad, men for langsomt. Med den nuværende hastighed vil det tage cirka 30 år, før etniske minoriteter kommer i job på lige fod med etnisk danske københavnere.

Borgere med ikke-vestlig baggrund har en markant 'overledighed' i forhold til gennemsnittet. Et af de 8 hovedmål i inklusionspolitikken er, at flere skal i arbejde. Og overledigheden er også faldet i den periode, hvor Københavns Kommune har haft en samlet integrations- eller inklusionspolitik.

I 2005 var overledigheden på 13,1 %. I 2012 var den faldet til 10,8 %. Det er en tydelig forbedring på 2,3 %-point på syv år, selvom der har været krise i halvdelen af tiden.

Overledigheden kan kun delvist forklares med forskelle i uddannelsesniveau. Sammenligner vi personer med samme uddan-

nelsesniveau, så er ledigheden for personer med ikke-vestlig baggrund fortsat mindst dobbelt så stor som for personer med etnisk dansk baggrund.

Noget tyder på, at forskelsbehandling på arbejdsmarkedet er en del af forklaringen på overledigheden. For eksempel peger en aktuel undersøgelse fra LG Insight på, at etniske minoriteter får en mindre effektiv indsats på jobcentrene. Undersøgelser fra forskningsinstituttet KORA (tidligere AKF) tyder desuden på, at det kan være svært for indvandrere at få adgang til at bruge deres uddannelse. Det gælder både, når uddannelsen er medbragt, og når den er gennemført her i landet.

Kaster vi blikket på os selv – det vil sige kommunen som arbejdsplads – så er billedet tvetydigt. Vi har for flere år siden nået målet om, at andelen af medarbejdere, der har etnisk minoritetsbaggrund, skal være ligeså stor som samme gruppes andel af arbejdsstyrken i København. 11 % af arbejdsstyrken i København har ikke-vestlig baggrund. Andelen af medarbejdere, der har ikke-vestlig baggrund, er en anelse højere.

Desværre er vi fortsat langt fra inklusionspolitikens mål om 'mere blandet leder- og medarbejderskare i kommunen'. Jo længere op i hierarkiet, man kommer, jo lavere er andelen af medarbejdere med etnisk minoritetsbaggrund.

Ifølge de nyeste tal, der er fra 2010, har kun 1,5 % af lederne i kommunen ikke-vestlig baggrund.

SUNDHED OG OMSORG

Sundheds og Omsorgsudvalget påpeger i sin redegørelse, at der er stor og fortsat stigende ulighed i sundhed mellem københavnere med kort uddannelse og københavnere med mellemlang- eller lang uddannelse.

I gruppen med sundhedsproblemer er borgere med anden etnisk baggrund end dansk overrepræsenteret.

Årsagerne til at nogle grupper er mere syge skal findes i baggrundsfaktorer som indkomst, beskæftigelse, uddannelse og tidlig opvækstmiljø, men også i muligheder for at

tilegne sig sunde livsstilsvaner. Derfor er indsatsen, som støtter og hjælper borgere med kort uddannelse til en sundere livsstil, afgørende for at reducere uligheden i sundhed. Sundheds- og Omsorgsudvalget peger desuden på behov for mere opsøgende arbejde og dialog med etniske minoriteter.

Ældre borgere med etnisk minoritetsbaggrund tilhører gruppen af borgere med de laveste indkomster. Indkomsten er en barriere for at anvende nogle af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilbud og ydelser som for eksempel plejeboliger.

KØBENHAVNERNE OG BYEN

Tryghed

Københavnerne er generelt blevet mere trygge. Det bekræfter de seneste målinger til Tryghedsindekset 2013. Deltagerne i undersøgelsen angiver, at de i mindre grad har været udsatte for kriminalitet og i mindre grad oplever kriminalitet i nabolaget. Samtidig er antallet af anmeldelser til politiet for indbrud og hærværk faldet siden 2012.

Endelig er antallet af områder med et markant behov for en kriminalitetsforebyggende indsats faldet fra 5 i 2012 til 3 i 2013.

De 3 områder er:

- Det sydvestlige Indre By til Kgs. Nytorv
- Vesterbro omkring Hovedbanegården
- Indre Nørrebro vest for Nørrebrogade

Som en del af baggrunden for faldet i ungdomskriminaliteten fremhæver Socialudvalget gadeplans-indsatsen, SSP-samarbejdet og 'Den Korte Snor'. Ligeledes fremhæves den tværgående 18+-indsats, som er under udvikling.

Trods den positive udvikling på tryghedsområdet er der fortsat et stykke vej.

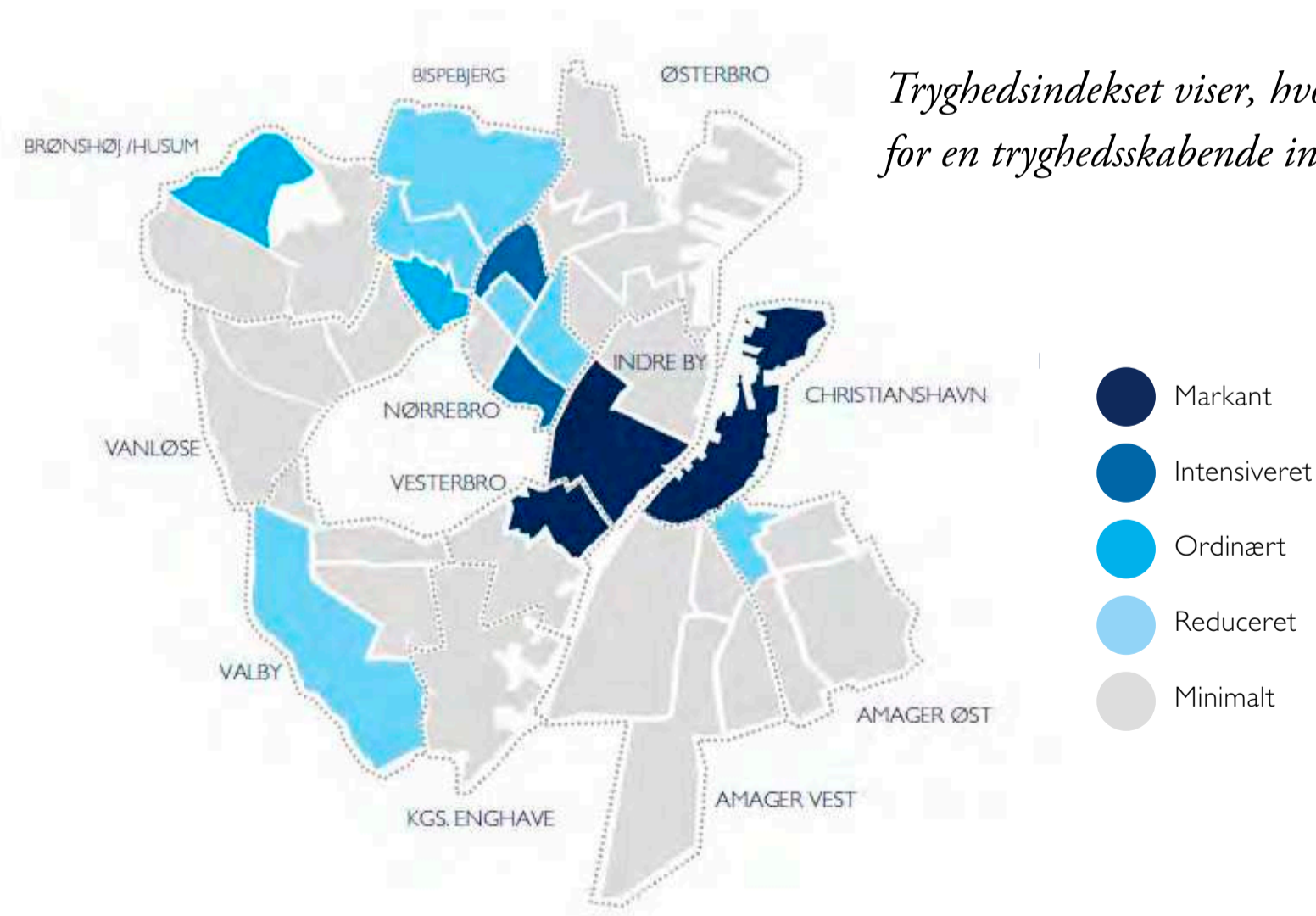
Økonomiudvalget oplyser i sin inklusionsredegørelse, at andelen af kriminelle unge i Københavns Kommune er større end gennemsnittet i landets fire største kommuner i både 2011 og 2012.

Teknik- og Miljøudvalget fremhæver betydningen af en styrket tryghedsindsats i *Politik for Udsatte Byområder*. Målet er at øge

trygheden i de udsatte byområder gennem et arbejde med de fysiske rammer om trygheden. Udvalget anbefaler i forlængelse heraf, at en fysisk dimension af tryghed tilføjes til Tryghedsindekset.

Teknik- og Miljøudvalget fremhæver også den positive udvikling i beboernes arbejdsmarkedstilknytning i de udsatte boligområder. Det skyldes ikke mindst aftalen med boligorganisationerne om fleksibel udlejning.

Selvom der er færre ledige i de udsatte boligområder, så er der uændret en stærk koncentration af borgere med anden etnisk baggrund end dansk i områderne. Aftalen om fleksibel udlejning har således ingen effekt på segmenteringen af byen i forhold til etnicitet.

Tryghedsindekset viser, hvor stort behovet for en tryghedsskabende indsats er

Oplevelse af inklusion og diskrimination

Etniske minoriteter føler sig som en del af fællesskabet i København i samme grad som majoriteten, men der er forskelle i forhold til flere andre typer af fællesskaber. Det fremgår af den årlige inklusionsundersøgelse, hvor 2.000 borgere med ikke-vestlig baggrund eller etnisk dansk baggrund bliver stillet en række spørgsmål om tillid, fællesskab og diskrimination.

Ved den seneste undersøgelse i 2012 blev den gennemsnitlige oplevede inklusion målt til 74 point ud af indeksets maksimale score på 100 point. Den umiddelbare forskel på majoritetsborgeres og minoritetsborgeres oplevede inklusionsniveau var på cirka 7 point (henholdsvis 75 og 68 point). Sammenlignet med startmålingen i februar 2011 var der en lille stigning i inklusionsniveauet på henholdsvis 3 og 2 point for borgere med anden etnisk minoritetsbaggrund og borgere med etnisk majoritetsbaggrund. Forskellen på de to grupper blev imidlertid ikke mindre.

Konsulentfirmaet COWI konkluderer, at forskelle i oplevet inklusion ikke i større omfang kan tilskrives etnicitet eller herkomst i sig selv. De oplevelser og erfaringer i form af diskrimination og danskkundskaber, som kan knytte sig dertil, spiller tilsyneladende en større rolle. Særligt diskrimination har afgørende betydning for graden af oplevet inklusion. En del af den tilsyneladende forskel i inklusion kan også henføres til andre forhold – særligt til forskelle i uddannelse, beskæftigelse og indkomst.

10 % af borgerne i København har følt sig udsat for diskrimination inden for det sidste år.

Borgere med etnisk minoritetsbaggrund oplever i signifikant højere grad diskrimination (25 %) sammenlignet med borgere med majoritetsbaggrund (8 %).

Forskellen i oplevet diskrimination udgør således 17 %-point.

Ud over de tidligere nævnte anbefalinger med relation til erhvervsskoleområdet, så har ETI fremlagt to anbefalinger til kommunen, om hvordan ligebehandlingen af minoritetsunge kan styrkes:

- At Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder en videns- og rådgivningspakke om ligebehandling og diskrimination. ETI anbefaler videre, at videns- og rådgivningspakken indeholder et undervisningsmodul i diskrimination og ligebehandling.
- At der etableres et team af unge med forskellig etnisk baggrund, som ansættes i Københavns Kommune. De unges opgave vil være at iværksætte aktiviteter, der sætter diskrimination og ligebehandling på dagsordenen, der hvor de unge er. Derudover skal teamet give sparring til forvaltningerne og andre, i forhold til hvordan man bedst når de unge med forskellige indsatser.

Kultur og fritid

Kultur- og Fritidsforvaltningen er tæt på borgerne i byen.

Udvalget fremhæver i sin redegørelse, at inklusion på kultur- og fritidsområdet overordnet handler om at sørge for, at etniske minoriteter har samme mulighed for at deltage i kultur- og fritidslivet som borgere med etnisk dansk baggrund. Udvalget peger dog også på, at kultur- og fritidsaktiviteter kan være med til at øge trygheden i nogle områder.

Der findes stadig en række udfordringer i forhold til at inddrage etniske minoriteter i kultur- og fritidslivet: 1) Sociale, økonomiske og sproglige barrierer, der gør at etniske minoritetsfamilier har sværere ved at blive en del af kultur- og fritidslivet, 2) at etniske minoritetspiger deltager i særlig lav grad i foreningslivet, 3) at der er færre frivillige med etnisk minoritetsbaggrund, og det er svært at inddrage etniske minoritetsforældre, og 4) at de frivillige foreninger og kultur- og idrætsinstitutionerne mangler ressourcer og kompetencer til at arbejde med socialt udsatte børn og unge.

PÅ VEJ MOD EN NY INKLUSIONS-POLITIK

Fagudvalgenes redegørelser og tallene viser, at der skal mere til, hvis vi vil se væsentlig fremgang inden for overskuelig tid i forhold til inklusionsudfordringerne inden for kernevelfærdsområder som uddannelse og beskæftigelse. Problemerne er for massive til, at vi kan løfte opgaven med særlige inklusionsprojekter. Der skal endnu mere fokus på inklusion i kernerdriften.

Med puljer og projekter kan vi prøve at gå nye veje og finde bedre løsninger. Men det er i kernerdriften, vi møder størstedelen af borgerne, og det er her vi bruger størstedelen af ressourcerne. Derfor skal vi være opmærksomme på, om borgere med etnisk minoritetsbaggrund har samme udbytte af kernerdriften som borgere med majoritetsbaggrund. Ellers bidrager vi til problemerne frem for at løse dem.

Som eksempel har Beskæftigelses- og Integrationsudvalget vedtaget det princip, at initiativer og redskaber i beskæftigelsesindsatsen skal komme etniske minoriteter til

gode i lige så høj grad som etnisk danske ledige. I første omgang er der fokus på udvalgte indsatser, men princippet kan udstrækkes til hele beskæftigelsesindsatsen.

Børne- og Ungdomsudvalget har tilsvarende fastsat fem pejlemærker for folkeskolen i København. Et af pejlemærkerne er 'Chancelighed', der betyder, at folkeskolen skal arbejde for, at "Betydningen af social og etnisk baggrund skal mindskes." Hvis ikke folkeskolen, beskæftigelsesindsatsen, sundhedssystemet og fritidstilbuddene kan favne, støtte og glæde borgere med etnisk minoritetsbaggrund i samme omfang som borgere med majoritetsbaggrund, så bidrager kommunen til segmenteringen af samfundet.

'Chancelighed' kunne også være et pejlemærke for inklusionsindsatsen på andre områder. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har en målsætning om 'lige muligheder'. For Sundheds- og Omsorgsudvalget er målet 'lighed i sundhed'. Visionen for *Politik for Udsatte Byområder* er 'en by i balance'.

I forbindelse med *Politik for Udsatte Byområder* samarbejder alle gode kræfter for at løfte nogle områder af byen og styrke sammenhængskraften. Et lignende samarbejde og en lignende tyngde i indsatsen er nødvendigt i forhold til den 'ubalance', som inklusionspolitikken drejer sig om.

Det er Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens overbevisning, at alle forvaltninger skal inddrages, hvis byens inklusionspolitiske mål skal nås. Ligeså vigtigt er det at inddrage andre aktører i byen og borgerne.

Med fokus på partnerskaber er kommunen nået langt i at sikre inklusion på alle niveauer i byen. Der vurderes dog fortsat at være behov for en bred inklusionsindsats, der både adresserer de tilbageværende strukturelle udfordringer samt sikrer sammenhængskraft på tværs af alle grupperinger. Kernerdriften i forvaltningerne bør fortsat suppleres med mere brede initiativer for at styrke oplevelsen af inklusion og sammenhængskraft i byen. Kommune, virksomheder, boligforeninger, medier, religiøse foreninger, etniske minoritetsforeninger, lokal-

udvalg, folkeoplysende foreninger m.fl. står sammen herom. Gennem et bredt samarbejde skal der fremadrettet bygges videre på et stærkt københavnerfællesskab, som fremmer følelsen af tilhørsforhold og tryghed blandt alle borgere.

Borgerrepræsentationen har besluttet, at vi i Københavns Kommune skal arbejde med tillid som ledelsesreform. Der fremhæves to årsager til at arbejde med tillid: Den ene er økonomisk og relaterer sig til afbureaukratisering, mens den anden handler om kvalitet og relaterer sig til, at vi kan opnå bedre resultater med metodefrihed inden for rammerne af de opstillede mål.

INKLUSIONSPOLITIKKEN OG TILLIDSDAGSORDENEN

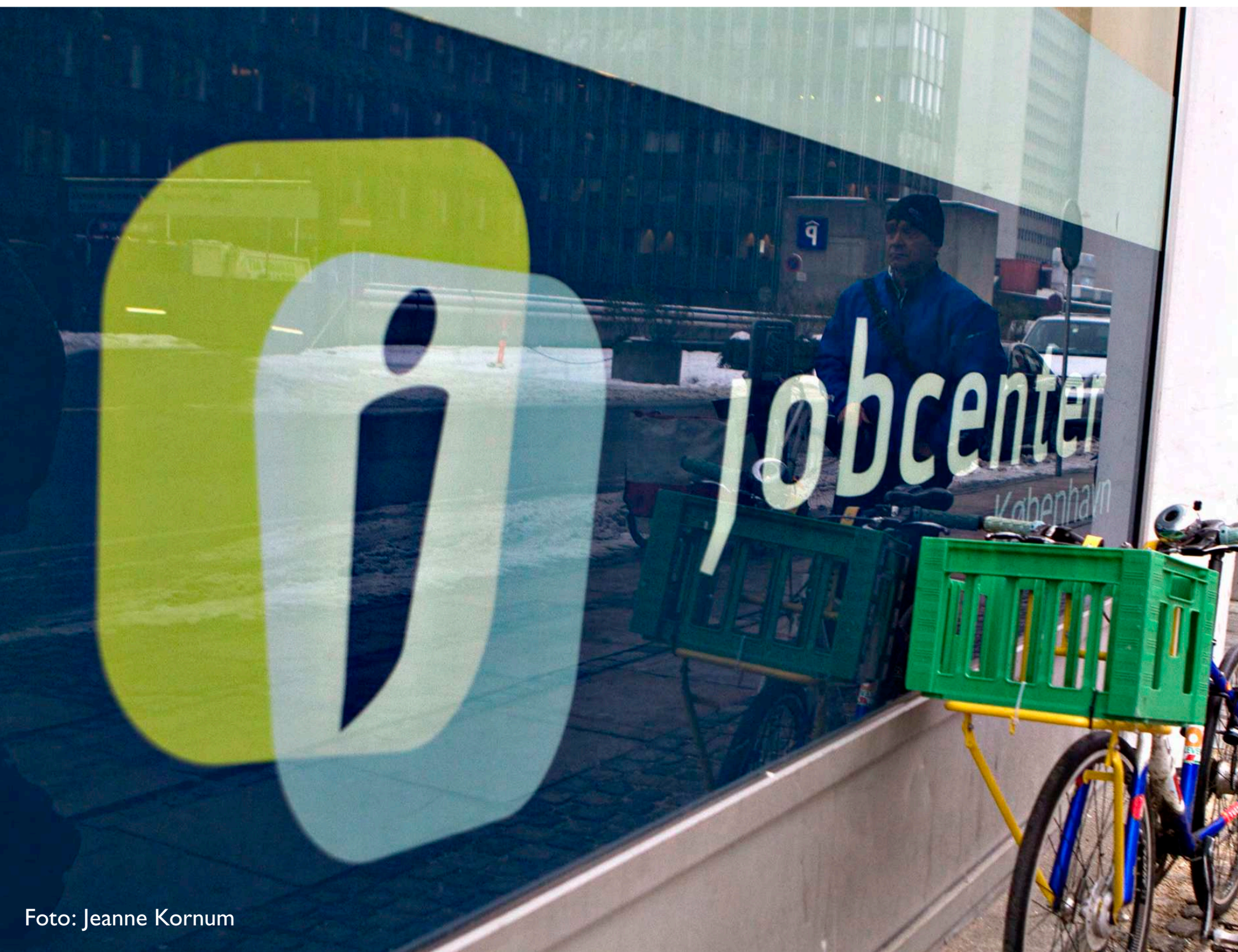
Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vil inddrage fagforvaltningerne i udvæl-

gelsen og formuleringen af forslag til den nye inklusionspolitikks genstandsområder, mål og indikatorer.

Det er forvaltningens overbevisning, at tillid og dokumentation ikke er modsatrettede. Der kan sagtens sættes mål inden for en tillidsdagsorden, men der bør som også i dag være fokus på effekt- og resultatmål. Når indsatser tilrettelægges, bør det fortsat klarlægges, hvad der forventes gør en forskel og hvordan der kan måles på effekten. I den forbindelse er det dog helt essentielt, at de, der skal leve op til målene, også er med til at definere dem.

I de følgende kapitler kan man læse de politiske udvalgs redegørelser for inklusionsindsatsen inden for udvalgenes fagområder

3. BESKÆFTIGELSES- OG INTEGRATIONS UDVALGETS REDEGØRELSE

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har i 2013 opdateret sin handleplan. Der er fortsat tre overordnede målsætninger:

1) Overledighed blandt etniske minoriteter skal reduceres:

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tror på en virksomhedsrettet indsats, som går på to ben. For det første gennem øget brug af virksomhedsplaceringer i beskæftigelsesindsatsen for at skabe bånd mellem minoritetsborger og arbejdsplads. For det andet gennem at understøtte københavnske virksomheder i at udnytte det vækstpotentiale, der ligger i at ansætte medarbejdere med forskellig baggrund og dermed skabe bedre jobmuligheder for etniske minoriteter i virksomhederne. Endvidere er målrettet danskuddannelse et afgørende led i at reducere overledigheden, bl.a. gennem modersmålsstøttet undervisning, lektiehjælp samt tilbud om udvidet vejledning til kursister.

2) Stigning i andelen af etniske minoriteter, der føler sig inkluderet:

Inddragelse og dialog er centrale redskaber for at styrke følelsen af inklusion. I anledning af kommunalvalget i 2013 har Beskæftigelses- og Integrationsudvalget etableret en række dialogplatforme med fokus på demokratiske rettigheder og valgdeltagelsen for især unge med etniske minoritetsbaggrund. Udvalget har også fokus på at skabe sammenhængskraft og forståelse mellem forskellige kulturelle og religiøse grupperinger, f.eks. gennem tværreligiøse dialogmøder og afholdelse af forskellige religiøse højtidere.

3) Fald i andelen af etniske minoriteter, der oplever diskrimination:

Inklusionsundersøgelsen 2012 viser, at især etniske minoritetsborgere og arbejdsløse føler sig diskrimineret. De to steder hvor borgere oftest føler sig diskrimineret er på arbejdspladsen og i nattelivet. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har iværksat en indsats for at bekæmpe diskrimination på arbejdspladsen i samarbejde med fagbevægelsen. Endvidere er kampagnen Stemplet sat i værk for at bekæmpe diskrimination i nattelivet gennem plakater, sociale medier og events.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets overordnede målsætninger understøtter inklusionspolitikens mål.

Målsætning 1 om reduktion af overledigheden understøtter inklusionspolitikens mål 'Flere i arbejde'. Den tilhørende barometerindikator viser, hvor meget ledigheden for borgere med ikke-vestlig baggrund er højere end den gennemsnitlige ledighed. Fra september 2005 til september 2012 faldt overledigheden fra 13 % til 11 %. De seneste års fremgang er beskedent, og der er fortsat betydelig forskel på grupperne. Skal målet nås inden for overskuelig tid, skal beskæftigelsesindsatsen have større effekt for personer med etnisk minoritetsbaggrund. Virksomhederne skal være mere åbne over for at ansætte gruppen.

Målsætning 2 om stigning i andelen af etniske minoriteter, der føler sig inkluderet, understøtter politikens mål 'Flere skal opleve at høre til i København'. Den tilhørende indikator er baseret på data fra den årlige

inklusionsundersøgelse og viser, i hvilken grad borgere med ikke-vestlig baggrund føler sig inkluderet. Siden startmålingen i 2011 er der en lille fremgang. Minoritetens score (68 point) er dog fortsat 7 procentpoint lavere end majoritetens (75 point). En analyse af data fra undersøgelsen viser, at forskellen kan forklares med oplevelse af diskrimination og manglende danskkundskaber, samt forskelle i uddannelse, beskæftigelse og indkomst.

Målsætning 3 om fald i andelen af etniske minoriteter, der oplever diskrimination, understøtter politikens mål 'Færre skal opleve diskrimination'. Indikatoren er baseret på inklusionsundersøgelsen og viser, hvor mange der har oplevet diskrimination inden for det seneste år. Det har 8 % af borgerne med etnisk dansk baggrund mod 25 % med ikke-vestlig baggrund. Der har været fremgang for borgere med etnisk dansk baggrund, men ikke for borgere med ikke-vestlig baggrund.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget spiller i overensstemmelse med kommunens styrelsesvedtægt en overordnet rolle ift. kommunens integrationsindsats:

- Udvalget har ansvaret for den tværgående integrationsindsats i kommunen. Herunder er fx Eksperttænk tanken for Integration. I 2013 udformes desuden en strategi for fremme af lige muligheder og bekæmpelse af diskrimination til forankring på alle niveauer i Københavns Kommune. Strategien behandles i BR i november 2013.
- Udvalget har ansvaret for, at integrationspolitikken revideres hvert 4. år, og at der løbende følges op på politikken. Dette sker via samarbejde om Inklusionsbarometret og den årlige statusrapport for politikken.
- Udvalgets erklæring skal 'indhentes' om enhver sag, der vedrører kommunens integrationsindsats. Udvalget har ikke modtaget sager i høring i 2012/13.
- Udvalget har ansvaret for at udvikle og overvåge projekter inden for integrationsområdet.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen bidrager derudover til en række tværgående indsatser, der virker sammen med integrationsindsatsen: (1) *Politik for udsatte byområder*, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen sidder for bordenden. (2) Tryghedsindsatsen, der koordineres af Center for Sikker By under Økonomiforvaltningen. Og (3) Det Tværgående frivillighedsnetværk. Desuden samarbejder Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen inden for rammerne af (4) Ungestrategien med Børne- og Ungdomsforvaltningens UU-vejledning om unge uden uddannelse, hvor unge med etnisk minoritetsbaggrund er overrepræsenterede.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Der er fortsat behov for en bred inklusionsindsats, der både adresserer de tilbageværende strukturelle udfordringer samt sikrer sammenhængskraft på tværs af alle grupperinger.

Inden for Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets område er den største udfordring overledighed blandt etniske minoriteter, hvilket bl.a. viser sig i omfattende ungdomsarbejds-

løshed. For den enkelte kan arbejdsløsheden blive permanent og føre til et liv i udkanten af samfundet. For samfundet kan yderste konsekvens blive grupper af borgere, som føler sig ekskluderet og potentielt kan ty til kriminalitet eller radikalisering.

Det er derfor nødvendigt at arbejde på flere niveauer. For det første skal unge med manglende kompetencer have uddannelse eller anden opkvalificering inden for de aktuelle arbejdsmarkedsreformer. Indsatsen skal tilrettelægges med effekt for særligt udsatte grupper. For det andet skal samarbejdet med virksomhederne fortsat prioriteres. Dels fordi behovet for praktikpladser til unge i erhvervsuddannelse fortsat er meget stort. Og dels for at sikre, at virksomhedsplaceringer kan anvendes i lige så høj grad til ydelsesmodtagere med etnisk minoritetsbaggrund som til modtagere med etnisk dansk baggrund.

Indsatsen skal fortsat suppleres med mere brede initiativer for at styrke oplevelsen af inklusion og sammenhængskraft i byen. Gennem et bredt samarbejde med civilsamsfundsaktører skal der udvikles et stærkt københavnerfællesskab, som fremmer følelsen af tilhørsforhold og tryghed blandt alle borgere.

Den stigende indvandring er i positiv forstand også en udfordring. Årligt flytter ca. 12.000 udenlandske statsborgere til København, ofte fra vestlige lande, ofte med høje kvalifikationer og ofte for at arbejde eller studere. Tilflytterne har ret til danskundervisning, og derfor er der et stigende pres på det kommunale tilbud om danskundervisning. Mange af tilflytterne udvandrer inden for nogle år uden at bruge deres kvalifikationer på arbejdsmarkedet. Målet er at blive bedre til at fastholde denne gruppe, så byen kan få gavn af deres kompetencer.

Københavns Kommune skal som arbejdsplads blive bedre til at rekruttere og sammensætte en mangfoldig medarbejderstab på alle niveauer. Både fordi mangfoldighed giver innovation og for at gå foran og vise kommunen som en åben og inkluderende organisation.

4. BØRNE- OG UNGDOMSUDVALGETS REDEGØRELSE

Redegørelsen er forkortet, men kan læses i sin helhed på www.kk.dk/inklusionshandleplaner.

Initiativerne medtaget i denne redegørelse indgår i Børne- og Ungdomsudvalgets handleplan for inklusionsområdet, og er tiltag som BUU har iværksat for perioden 2011-2014.

Udover initiativer der er i direkte sammenhæng med BUU's handleplan for inklusionsområdet har Børne- og Ungdomsforvaltningen en række indsatsområder og initiativer, som er blevet en del af forvaltningens kernerdrift og derfor ikke indgår i handleplanen.

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Tidlig indsats i udsatte dagtilbud

Tidlig Indsats er et initiativ i en række vuggestuer i Tingbjerg, Brønshøj og på Nørrebro. Personalet i vuggestuerne har modtaget kompetenceudvikling om børns sprog, forældresamarbejde og metoden Signs of Safety, som er et værktøj til at arbejde løsningsfokuseret og i tæt samarbejde med familien om at fremme barnets trivsel, både i vuggestuen og i hjemmet.

En evaluering af projektet er påbegyndt. Evalueringen og erfaringerne fra dette initiativ vil danne basis for det videre arbejde i Københavns Kommune med henblik på at skabe chancelighed og livsduelighed i småbørnsalderen.

Styrket sprogindsats i dagtilbud

På baggrund af en sprogvurdering og observationer af barnet i leg og andre kommunikative situationer tilrettelægges en pædagogisk opfølgning i samarbejde med forældrene. Det er endnu ikke muligt at

vurdere effekten af tiltagene, men det forventes, at det faglige løft vil have en positiv effekt på børnenes sproglige udvikling.

Der arbejdes i Børne- og Ungdomsforvaltningen på en styrkelse og udvidelse af sprogindsatsen, hvilket betyder at sprogindsatsen fremadrettet også vil indeholde indsatser målrettet børn i 0 til 2-års alderen.

Københavnmodel 2.0 herunder Sprog- og rådgivningscenter

Fordeling af skolestartere skal ske på grundlag af resultatet af en sprogvurdering der identificerer skolestartere med et formodet sprogstimuleringsbehov, således at alle sprogligt udfordrede skolestartere får tilbudt en plads på en modtagerskole. Evalueringen af sidste års indskrivningsproces, har medført en række justeringer i forhold til selve rådgivningsforløbet. Dette har haft en positiv effekt på antallet af familier som har taget imod de foreslåede skoler.

Der er besluttet en ny model for rådgivning af skoleskiftere i København. Målet er at

skoleskiftere med faglige eller sociale udfordringer, får det bedst mulige grundlag for skolevalg. Den nye skoleskifterordning forventes at være i drift 1. september 2013.

Styrket faglighed i folkeskolen/Integrationsløft

Integrationsløftet understøtter integrationsindsatsen på tre folkeskoler i Københavns Kommune: Tagensbo Skole, Rådmandsgades Skole og Blågård Skole. Hver af de tre skoler har i Integrationsløftet beskrevet sin

egen unikke plan for løsning af udvalgte lokale, faglige og integrationsmæssige udfordringer. Overordnet viser skolernes status, at man har igangsat de planlagte aktiviteter, samt at disse løbende er justeret med henblik på at sikre det bedst mulige udbytte for eleverne.

De tre skoler i Integrationsløftet er samtidig fra skoleåret 2012/13 en del af programmet for faglig udvikling af ni udfordrede skoler, vedtaget af BUU den 30. maj 2012.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Mål: Flere unge styrket ud af folkeskolen

Indikator: Gabet mellem et- og tosprogedes karaktergennemsnit ved Folkeskolens afgangsprøve. Status: ■ Fremgang

Tosprogedes karaktergennemsnit i pct. af de etsprogedes	
2010	92,7 %
2011	92,8 %
2012	93,1 %

Udviklingen kan forklares ved, at det i særlig grad er hos de tosprogede elever, at der er sket en forbedring af afgangskaraktererne.

Indikator: Andel unge med etnisk minoritetsbaggrund, der deltager i eller har gennemført en ungdomsuddannelse. Status: ■ Tilbagegang

I alt 15-19årige	oktober 2010		oktober 2011		oktober 2012	
	Dansk	Ikke-vestlige lande	Dansk	Ikke-vestlige lande	Dansk	Ikke-vestlige lande
Gennemført eller i gang med ungdomsuddannelse	84,8%	83,3%	83,7%	79,6%	83,3%	77,2%
Gennemført ungdomsuddannelse	18,9%	13,0%	18,9%	14,3%	18,8%	14,3%
I gang med ungdomsuddannelse	65,9%	70,3%	64,8%	65,3%	64,5%	62,9%
Unge i alt	11.610	3.679	11.978	3.820	12.329	3.962

Der er sket et fald fra 2011 til 2012 i andelen af ikke-vestlige, der har gennemført eller er i gang med en ungdomsuddannelse. Tilbagegangen kan sandsynligvis tilskrives manglende praktikpladser, som især rammer unge med etnisk minoritetsbaggrund. Sidstnævnte kan imidlertid ikke dokumenteres, da den tilgængelige statistik ikke opgøres på etnicitet. Imidlertid underbygges den forklaring af, at det er andelen af unge ”i gang med en ungdomsuddannelse”, som er faldet og ikke ”gennemført ungdomsuddannelse”.

Københavns Kommune har blandt andet med budget 2013 iværksat en række indsatser for at øge antallet af praktikpladser og uddannelsesaftaler. Der er således afsat 135 mio. kr. til flere kommunale praktikpladsaftaler og 13,6 mio. kr. i årene 2013-2016 til at facilitere flere praktikpladser i private virksomheder.

Indikator: Andel skoler, hvor fordelingen af et- og tosprogede børn afviger mere end 10 pct. fra sammensætningen i området. Status: ■ Fremgang

November 2011	50 %
November 2012	49 %

Udviklingen er understøttet af de elevbevægelser som sker via Københavnermodellen med rådgivning af forældre til skolestartere. Fremover vil der også ske rådgivning af forældre ifm. skoleskift.

Indikator: Andel institutioner, hvor fordelingen af børn med etnisk dansk baggrund og etnisk minoritetsbaggrund afviger mere end 10 pct. fra sammensætningen i området. Status: ■ Fremgang

November 2011	39 %
November 2012	38 %

Børne- og Ungdomsforvaltningen har tidligere – bl.a. via sprogpladserne – arbejdet målrettet på en fordeling af børn med etnisk dansk baggrund og etnisk minoritetsbaggrund i dagtilbud. Men trods en stor indsats fra sundhedsplejen og Pladsanvisningen har det været svært at udfylde de reserverede pladser. Ønsket er fremadrettet at reservere flere pladser i fagligt stærke institutioner til udsatte børn.

Mål: Flere skal have gavn af kommunens tilbud

Indikator: Andel børn med etnisk minoritetsbaggrund, der går i børnehave.

Status: ■ Fremgang

	Etnisk minoritetsbaggrund	Etnisk dansk baggrund	I alt
Februar 2011	82 %	97 %	94 %
November 2011	84 %	96 %	94 %
November 2012	86,1 %	97,2	95 %

Indikator: Andel børn med etnisk minoritetsbaggrund, der går på fritidshjem eller i

KKFO. Status: ■ Fremgang

	Etnisk minoritetsbaggrund	Etnisk dansk baggrund	I alt
Februar 2011	57 %	77 %	71 %
November 2011	56 %	77 %	71 %
November 2012	59,2 %	77,3 %	72,8 %

Indikator: Andel børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der går i fritidsklub

Status: ■ Fremgang

	Etnisk minoritetsbaggrund	Etnisk dansk baggrund	I alt
Februar 2011	36 %	64 %	56 %
November 2011	36 %	65 %	56 %
November 2012	39 %	65,5 %	57,4 %

Som det fremgår, er der sket fremgang mht. andelen af børn med etnisk minoritetsbaggrund, der går i børnehave, fritidshjem/KKFO og fritidsklub. Der er sandsynligvis flere grunde til fremgangen. For det første nærmer forældre med etnisk minoritetsbaggrunds søgemønstre sig efterhånden majoritets-forældrenes. For det andet bliver forældre med etnisk minoritetsbaggrund opfordret til at overveje, at benytte sig af dag- og fritidstilbud til deres børn.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

Det gode ungdomsliv – forebyggelse af social kontrol

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget afsatte med Inklusionsaftalen 2013 1 mio. kr. i 2013 til fremme af frihed og tryk opvækst blandt unge med minoritetsbaggrund. Børne- og Ungdomsforvaltningen har i samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejdet en handleplan til forebyggelse af social kontrol.

Kulturmotorvejen

Indsatsen Kulturmotorvejen er et nyetableret samarbejde mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Kultur- og Fritidsforvaltningen (afdelingen for Integration og Fritid). Samarbejdet har til formål, at sikre flere og lettere tilgængelige kultur/natur/idrætsoplevelser til foreningsuvante børn og unge formidlet med udgangspunkt i skoler og institutioners behov. Indsatsen retter sig i høj grad mod elever med etnisk minoritetsbaggrund.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Chancelighed og livsduelighed i småbørnsalderen (0-6 år)

Når børn af ressourcetsvage forældre starter i daginstitutionen, har de ofte ikke de samme forudsætninger for at deltage i børnefællesskaber.

Børne- og Ungdomsudvalget har på sit møde d. 24. april 2013 haft en temadrøftelse med udgangspunkt i følgende overskrifter:

1. En tidlig indsats til sårbare og udsatte familier
2. Styrkede overgange
3. Skolestartspakke
4. Efteruddannelse og kompetenceudvikling
5. Styrket og udvidet sprogindsats

Fælles for alle emnerne er, at de er målrettet hele aldersgruppen (0-6 år), men det er Børne- og Ungdomsforvaltningens vurdering, at børn med anden etnisk baggrund end dansk, i høj grad vil profitere af en tidlig og målrettet indsats.

5. KULTUR- OG FRITIDSUDVALGETS REDEGØRELSE

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Inklusion på kultur- og fritidsområdet handler overordnet set om at sørge for, at etniske minoriteter har samme mulighed for at deltage i kultur- og fritidslivet som etniske danskere. KFU har valgt at arbejde med dette dels ved at understøtte integrationsarbejdet lokalt på kultur- og idrætsinstitutionerne og i det frivillige folkeoplysende foreningsliv, dels ved at introducere etniske minoriteter til kultur- og fritidslivet via større events mv. og herefter at guide og følge op på den enkelte borger, der viser interesse for en mere fast tilknytning til kultur- og fritidslivet. Det er kombinationen af disse indsatser, som har effekt.

Der findes dog stadig en række udfordringer i forhold til at inddrage etniske minoriteter i kultur- og fritidslivet, som KFUs tiltag forsøger at imødekomme. De konkrete udfordringer er nærmere beskrevet i handleplanen til inklusionspolitikken. Af primære udfordringer kan nævnes:

1) Sociale, økonomiske og sproglige barrierer, der gør at etniske minoritetsfamilier har sværere ved at blive en del af kultur- og fritidslivet,

2) At etniske minoritetspiger deltager i særlig lav grad i foreningslivet,
3) At der er færre frivillige med etnisk minoritetsbaggrund, og det er svært at inddrage etniske minoritetsforældre, og 4) At de frivillige foreninger og kultur- og idrætsinstitutionerne har manglende ressourcer og kompetencer til at arbejde med socialt udsatte børn og unge.

For at støtte etniske minoriteters adgang og fastholdelse i kultur- og fritidslivet har KFF iværksat en række initiativer, der ligeledes fremgår af handleplanen: Det daglige integrationsarbejde på kulturhusene, idrætsanlæggene og bibliotekerne, Forenings- og KulturGuiderne, FerieCamp, Foreningsdage, Minipartnerskaber, Særlige Integrationsmidler, Udvidede Åbningstider, ProjektVærkstedet samt basisdriften i Integration & Fritid. Herudover er der efter handleplanen iværksat følgende initiativer: CSR-partnerskaber, Bavnehøj i Bevægelse, Læsegrupper, KulturBoost, samarbejde om Hakuna Matata og en pigestrategi, der har særligt fokus på gruppen af piger med anden etnisk baggrund, er ved at blive implementeret.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

I Inklusionspolitikken er det primært mål 4 og 5 under indsatsområde 3: *”En hånd til udsatte grupper”*, som KFFs indsatser og projekter støtter op om.

Indikatorerne i Inklusionsbarometeret måler ikke specifikt på områder, som direkte er påvirket af KFFs indsatser. Under målet *”Flere skal have gavn af kommunens tilbud”* måles ikke på forhold, der viser noget om deltagelse i KFFs tilbud og aktiviteter.

I forhold til målet *”Et mere trygt København”*, hvor indikatoren er andelen af områder med markant behov for en tryghedsskabende indsats, er det KFUs holdning, at de kultur- og fritidsaktiviteter, der sættes i gang i disse områder til en vis grad kan være med til at øge trygheden, men at aktiviteterne kun udgør en lille del af kommunens mange indsatser i disse områder.

Følgende er en kort status fra 2012 på indsatserne, der søger at bidrage til målene i Inklusionspolitikken:

”Flere skal have gavn af kommunens tilbud”

Udover **”den stille integration”**, der foregår på KFFs institutioner, **bibliotekernes integrationsarbejde** samt **Integration & Fritids** koordinerende og rådgivende arbejde har vi følgende indsatser målrettet etniske minoritetsbørn og -unges inklusion i kultur- og fritidslivet:

ForeningsGuiderne: 12 lokale grupper, ca. 162 frivillige, 830 børn, heraf er 600 startet i en forening.

KulturGuiderne: 30 frivillige guider, 660 børn/unge og 90 voksne guidet.

Minipartnerskaber: forløb med 10 foreninger, som i alt har rekrutteret 250 børn og 30 frivillige.

Foreningsdage: 55 deltagende institutioner med i alt 1.111 børn og 60 foreninger (samarbejde med BUF).

Udover de ovenstående indsatser er der iværksat følgende indsatser efter handleplanens tilblivelse: **CSR-Partnerskaber** (facilitering af kompetencegivende partnerskaber mellem lokale foreninger og virksomheder), **Særlige integrationsmidler** (længerevarende

støtte til foreninger i udsatte byområder), **Bavnehøj i Bevægelse** (brobygning mellem børn og unge og områdets kultur- og fritidstilbud), **Læsegrupper** (samarbejde mellem biblioteker og Kulturstyrelsen om oprettelse af læsegrupper til udsatte kvinder med minoritetsbaggrund), **KulturBoost** (skaber gå-til-kultur tilbud i udsatte byområder).

Et mere trygt København for alle grupper

FerieCamp: 3.780 aktivitetstimer afholdt med i alt 28.000 fremmødte børn og unge.

Udover Feriecamp er indsatsen Udvidede åbningstider (en kriminalitetsforebyggende indsats primært målrettet unge mænd), Hakuna Matata (brobygning til foreningslivet for de unge) blevet iværksat efter handlingsplanens tilblivelse.

Flere skal opleve at høre til i København

ProjektVærkstedet: Rådgivning af 33 etniske minoritetsforeninger.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

For mange af indsatserne i KFF er et tværkommunalt samarbejde afgørende. I forhold til mange indsatser er der således samarbejde på tværs af mange forskellige forvaltninger. Her kan bl.a. nævnes samarbejde med institutioner og skoler i de udsatte byområder (BUF), samarbejde med gadeplansindsatsen (SOF) og samarbejde med forebyggelsescentre og sundhedspleje (SUF).

Herudover sidder KFF med i en række tværkommunale netværk og er med til at bidrage til fælles udviklingsplaner og strategier. Heriblandt kan nævnes udarbejdelse af ungebydelsplaner på tværs af kommune, SSP, lokaludvalg, boligselskaber (forankret i BUF), projektkontrakter med helhedsplaner og udviklingsplaner (TMF) og partnerskab under Sikker By, hvor Feriecamp og Udvidede åbningstider er finansieret igennem (ØKF). Endvidere kan nævnes samarbejdet med BUF om afholdelse af Foreningsdage.

Udover samarbejde på tværs i kommunen har mange af KFFs projekter og indsatser samarbejder med de boligsociale helhedsplaner og andre lokale aktører i de udsatte boligområder.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Som nævnt er der en række integrationsudfordringer på kultur- og fritidsområdet, som der skal arbejdes med for, at målene i inklusionspolitikken opnås. Dette kræver, at der tilføres flere ressourcer til området.

Såfremt Beskæftigelses- og Integrationsudvalget ønsker en yderligere indsats på dette område, foreslår Kultur- og Fritidsudvalget følgende indsatser:

- Sikring af integrationsindsatsen i Kultur- og Fritidsforvaltningen (fortsættelse af Integration & Fritid og FerieCamp (op til 6,5 mio. årligt)
- Målrettet indsats til gruppen af piger med anden etnisk baggrund end dansk. Denne gruppe har særligt svært ved at komme ind i og blive i det københavnske foreningsliv.
- Målrettet indsats til arbejdet med arabiske friskoler. Det er en erfaring, at elever fra friskoler i mindre grad gør brug af kultur- og fritidstilbud. Derfor foreslås en målrettet indsats og samarbejde med de københavnske friskoler.
- Udvidelse af indsatsen, Særlige Integrationsmidler. Fem foreninger har foreløbigt modtaget særlige integrationsmidler, og det foreslås, at indsatsen udbredes til flere foreninger i udsatte byområder. (2 mio. kr. årligt)
- Forlængelse af indsatsen, Minipartnerskaber, der arbejder med opkvalificering af de frivillige foreninger ift. modtagelse og fastholdelse af børn og unge med etnisk minoritets-baggrund.
- Videreførelse af CSR-partnerskaber med fokus på matchning af virksomheder og foreninger, der arbejder med integration (1 mio. kr. årligt).
- NaturGuider, som er frivillige, der guider etniske minoritetsbørn og -unge til naturoplevelser og naturforeninger (0,5 mio. kr. årligt).
- De lokale helte, som er et opkvalificeringsforløb med henblik på at få flere frivillige med anden etniske baggrund end dansk (1 mio. kr. årligt).
- FerieCamp i flere bydele. Udvide projektet til at omfatte yderligere tre bydele, idet flere lokale aktører efterspørger FerieCamp i deres bydel (2,5 mio. kr. årligt).
- Som følge af udvidede åbningstider på anlæg og biblioteker ønskes ansættelse af opsøgende aktivitetsmedarbejdere (op til 2 mio. årligt).

6. SOCIAL UDVALGETS REDE GØRELSE

1) STATUS FOR HANDLEPLAN

Det skal indledningsvist nævnes, at Socialforvaltningens indsatser ikke direkte er målrettet borgere med etnisk minoritetsbaggrund, men derimod socialt udsatte borgere, hvoraf der på nogle områder er en overrepræsentation af socialt udsatte borgere med etnisk minoritetsbaggrund. Socialforvaltningen dokumenterer derfor heller ikke borgernes etniske oprindelse. Socialforvaltningens indsatser understøtter barometerindikatorerne for integrationspolitikens mål 1, 5 og 7.

Mål 1: Flere unge styrket ud af folkeskolen

Socialudvalgt vurderer, at især indsatserne med socialrådgivere i daginstitutioner og folkeskoler viser særligt gode resultater i forhold til at sikre, at flere unge kommer styrket ud af folkeskolen. Ligeledes arbejder

Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen i øjeblikket med udsatte børn og unges fravær, hvilket forventes at kunne styrke resultaterne yderligere ved at afhjælpe de problemer, der kan ligge til grund for fraværet og dermed sikre en bedre skolegang.

Mål 5: Et mere trygt København for alle grupper

Socialudvalget bemærker, at ungdomskriminaliteten er faldende i København og vil især gerne fremhæve gadeplansindsatsen, SSP samarbejdet og Den Korte Snor. Ligeledes vurderer Socialudvalget, at den 18+ indsats, som Socialforvaltningen i samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i disse år er ved at udvikle og konsolidere, har vist potentiale for gode resultater, som udvalget forventer sig meget af i de kommende år.

Af nye tryghedsfremmende indsatser vil Socialudvalget især fremhæve stofindtagelsesrummet, der åbnede på Vesterbro i 2012 og den nye boligsociale opsøgende gadeplansindsats målrettet utryghedsskabende grupperinger (typisk drikke grupper) i udsatte boligområder.

Mål 7: Færre skal føle sig ekskluderet på grund af fattigdom

I 2013 har Socialforvaltningen styrket indsatsen for at forebygge udsættelser markant med en styrket opsøgende indsats og med en gældsrådgivning, hvilket forebygger yderligere eksklusion.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Følgende indikator i Integrationspolitikken er direkte knyttet til Socialudvalgets område:

Indikator 4: Andelen af børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, som gennemfører 9. klasse

Den tredje måling til indikatoren fra december 2012 viser, at Socialudvalget fast-

holder målsætningen om, at børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, gennemfører 9. klasse i samme grad som etnisk danske børn og unge, der modtager en foranstaltning.

Målingen viser, at 84 % af børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, gennemfører 9. klasse. Det samme tal for etnisk danske børn og unge, der modtager en foranstaltning, er 85 %. Gennemførselsprocenten for børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, er således kun et procentpoint lavere end det tilsvarende for etnisk danske foranstaltningsmodtagere. Procentandelen af børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund, der modtager en foranstaltning, som gennemfører 9. klasse, er dog siden sidste måling (2011) faldet to procentpoint fra 86 % til 84 %.

Det er Socialudvalgets målsætning, at flere foranstaltningsmodtagere generelt (dvs. uanset herkomst) skal gennemføre 9. klasse, da uddannelse er en af de vigtigste faktorer i forhold til at skabe sig et succesfuldt voksenliv.

Det er Socialudvalgets vurdering, at indikatoren ikke længere er nødvendig.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

Socialforvaltningen har et bredt og indgående samarbejde med Børne- og Ungdomsforvaltningen omkring indsatser for udsatte børn og unge. På ungeområdet er der udover samarbejdet med Børne- og Ungdomsforvaltningen ligeledes et samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen omkring den unges overgang til voksenlivet.

På voksenområdet er der et tæt samarbejde med Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen omkring de svageste borgere organiseret i den såkaldte BIF-SOF- enhed.

Socialforvaltningen har desuden et tæt samarbejde med såvel de øvrige forvaltninger som de almene boligorganisationer om indsatserne i de udsatte byområder.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Socialudvalget anbefaler, at fremtidens inklusionsindsats ikke udelukkende er målrettet borgere med anden etnisk baggrund end dansk (etnicitet), men at inklusionsindsatsen i højere grad omhandler alle udsatte borgere for at sikre en stærk sammenhængskraft i

København på tværs af såvel etnicitet, socialøkonomisk status og særlige behov som fx handicap eller sindslidelse. Der bør desuden så vidt muligt tages højde for forskelle i social baggrund, når der fastsættes mål for integrations- og inklusionsområdet.

Socialudvalget vurderer, at det er meget væsentligt at Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen fremover har et særligt fokus på sikre at udsatte børn og unge får mulighed for at blive inkluderet på arbejdsmarkedet – herunder at indsatser omkring fritidsjobs og sociale klausuler ift. praktikpladser bliver fremmet. Ligeledes er det vigtigt at få inkluderet disse unge i uddannelsessystemet.

Socialforvaltningen kan konstatere, at der fortsat er en overrepræsentation af borgere med anden etnisk baggrund på Socialforvaltningens tilbud, og at de borgerrettede tilbud, derfor allerede i dag tager højde for dette.

7. SUNDHEDS- OG OMSORGSUDVALGETS REDEGØRELSE

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Lighed i sundhed

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsatser er målrettet alle borgere i risiko for at udvikle sygdom. Forvaltningen arbejder på at forbedre sundheden for borgere i bydele med stor ulighed i sundhed, og hvor der er en høj andel af etniske minoriteter. Eksempler på indsatser, som har effekt:

Aktiviteter til fysisk inaktive børn i Bispebjerg med bevægelsestilbud til fritidshjem og skoler. I 2012 var der 1.935 børn i alderen 5-9 år i Bispebjerg, heraf 41 % med etnisk minoritetsbaggrund.

Klar, Parat Husum er et tilbud om bevægelse i børnehaver og skoler i Husum. 30 % af børnene har anden etnisk baggrund. Indsatsen har vist, at uddannelse af frontpersonalet skaber færre motorisk usikre børn, der ofte er fra familier med lav indkomst. Bevillingen ophører 31.12.2012.

Sundhed i nærmiljøet er målrettet kortuddannede på Amager, Nørrebro og Vesterbro/Valby. Via opsøgende indsatser rekrutteres borgere til sundhedstilbuddene i forebyggelsescentrene

BørnevægtsCentret tilbyder tværfaglige behandlingsforløb til svært overvægtige børn og deres familier i København. Centret modtager 350 nye børn med svær overvægt om året, heraf 200 med anden etnisk baggrund. Der er stor succes med at reducere børnenes vægt.

Sundhed på dit Sprog er sundhedsformidlere med etnisk minoritetsbaggrund, som tilbyder motionshold og dialogmøder om kost, tandsundhed, rygning og diabetes for etniske minoriteter. Der var ca. 4.000 deltagere i 2012.

Manglende kendskab til kommunens tilbud

Ældre etniske minoriteter bruger i mindre omfang end etnisk danskere tilbud i Sundheds- og Omsorgsforvaltningen. En årsag er manglende kendskab og utryghed på grund af sprogbarrierer.

Kommunikation

Der er udarbejdet en folder, som beskriver muligheder for borgere på 65+. Folderen findes på ni sprog hos relevante enheder og aktører.

Mangfoldighedsprofil

Etablering af et mangfoldighedsplejehjem er i gang. Skal bidrage til trivsel og tryghed for ældre etniske minoriteter. Der er gode erfaringer med modellen i Holland.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens arbejde med inklusion er primært relateret til Inklusionspolitikkenes indsatsområde 3: En hånd til udsatte grupper og områder og det underliggende mål: Flere skal have gavn af kommunens tilbud. Det skal bemærkes, at ingen af indikatorerne i inklusionsbarometeret vedrører Sundheds- og omsorgsforvaltningens ressortområde.

Etniske minoriteter med lav indkomst gør ikke i samme omfang som etnisk danskere brug af tilbud om sundhedstilbud og ældrepleje. Forvaltningen har fokus på tiltag, som skal informere og gøre tilbud og ydelser mere attraktive og trygge for flere borgere med etnisk minoritetsbaggrund.

Årsagerne til at bestemte samfundsgrupper er mere syge findes bl.a. i de sociale baggrundsfaktorer som indkomst, beskæftigelse, uddannelse og tidlig opvækstmiljø, men også i muligheder for at tilegne sig sunde livsstilsvaner. Hvis forbedringer i sundheden skal opnås, er det afgørende både at bryde sammenhængen mellem de sociale baggrundsfaktorer og de sygdomsfremkaldende faktorer og at støtte borgere med kort uddannelse og social udsathed til at kunne forandre adfærd.

Hvis flere etniske minoritetsborgere skal rekrutteres til forvaltningens sundhedstilbud, vil det være relevant at indtænke det i en udvidelse af indsatsen i forhold til kortuddannede. Der er i givet fald behov for at tilføre området flere ressourcer og at igangsætte nye indsatser og mere opsøgende arbejde og dialog med etniske minoriteter.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

Fælles strategi for udsatte og syge borgere

Flere af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens indsatser, særligt dem, der indgår i Den fælles strategi for udsatte og syge borgere mellem BIF, SUF og SOF, vil medvirke til at realisere målet i inklusionspolitikken om ”bedre sammenhæng mellem kommunens indsatser og mellem job, uddannelse, sundhed og sociale indsatser.” Strategien skal styrke indsatsen, forbedre sundheden og hjælpe til at fastholde eller opnå beskæftigelse. Indsatsen er blandt andet med til at forbedre ledige og sygemeldte borgere med etnisk minoritets-baggrunds sundhed i forhold til rygning, kost og fysisk aktivitet.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Alle skal have gavn af kommunens tilbud

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vurderer, at temaet stadig er aktuelt at have fokus på fremadrettet. Det er vigtigt fortsat at arbejde med opsøgende arbejde, inddragelse og samarbejde og at tilbyde rammer og tilbud, som alle kan have gavn af, og som er gode og attraktive for alle borgere i København uanset etnisk baggrund.

Ulighed i sundhed

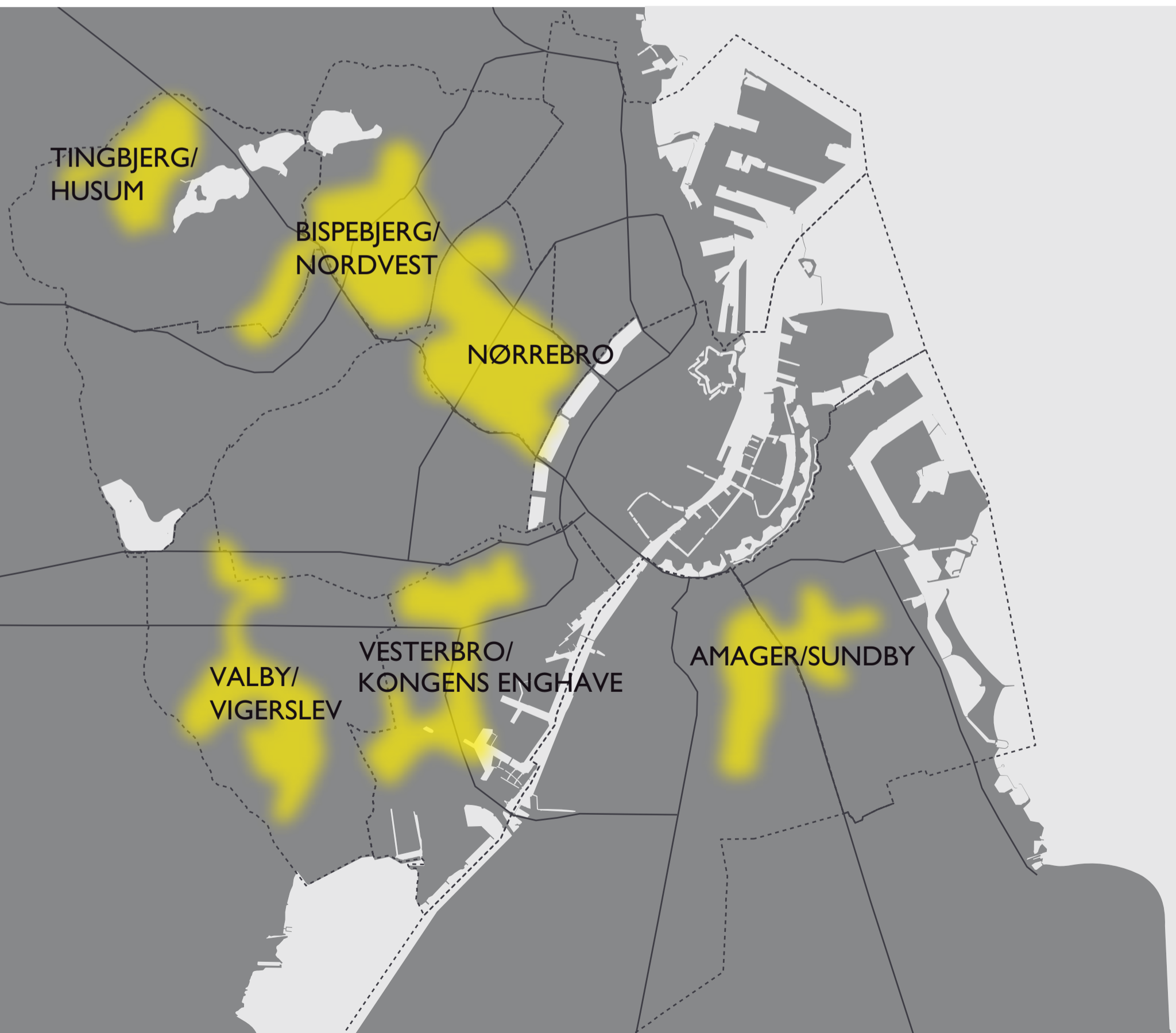
Der er stor og fortsat stigende ulighed i sundhed mellem københavnere med kort uddannelse og københavnere med mellem- eller lang uddannelse. Forskere vurderer, at op imod 75 % af den sociale ulighed i sundhed forårsages af den skæve fordeling af usunde vaner i henhold til rygning, fysisk aktivitet, kost og alkohol. Forvaltningen finder derfor indsatser, som støtter og hjælper borgere med kort uddannelse til en sundere livsstil som afgørende for at reducere uligheden i sundhed.

Ulighed i adgangen til nogle tilbud og ydelser

Det er Sundheds- og Omsorgsforvaltningens mål, at ældre etniske minoriteter sikres lige adgang til brug af den københavnske ældrepleje og sundhedstilbud. Ældre etniske minoriteter er blandt den gruppe af borgere med de laveste indkomster. Indkomsten er en barriere for at anvende nogle af Sundheds- og Omsorgsforvaltningens tilbud og ydelser som for eksempel plejeboliger. Nogle ældre etniske minoriteter har ikke optjent

ret til pension og har i den forbindelse ikke den samme adgang til alle plejeboliger som etnisk danskere. Det skyldes, at det kun er gamle plejeboliger, der kan gives tilskud til, hvis en borger ikke har optjent ret til pension. Det betyder, at ældre etniske minoriteter, som ikke har optjent ret til pension, med stor sandsynlighed ikke har råd til at bo i en moderniseret plejebolig, og derfor ikke har samme muligheder som etnisk danskere, der har optjent ret til pension.

8. TEKNIK- OG MILJØUDVALGETS REDEGØRELSE

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Teknik- og Miljøforvaltningens primære bidrag til at håndtere inklusionsudfordringerne knytter sig til indsatsområde 3: ”En hånd til udsatte grupper og områder” gennem udmøntningen af *Politik for Udsatte Byområder*, som Borgerrepræsentationen vedtog den 1. december 2011. Kernen i arbejdet er, at kommunens seks udsatte byområder, der bl.a. er kendetegnet ved en høj andel etniske minoriteter, løftes gennem positiv særbehandling og styrket kernetrift. Det helt centrale er, at indsatserne er helhedsorienterede og tværkommunale og har boligorganisationerne som en vigtig samarbejdspartner. Koordinationen af dette arbejde sikres i udarbejdelsen af udviklingsplaner for hvert af de seks udsatte byområder. I år færdiggøres de sidste tre udviklingsplaner for Vesterbro/Kgs. Enghave, Amager og Valby/Vigerslev.

Teknik- og Miljøforvaltningen har fokus på at øge trygheden i de udsatte byområder gennem at arbejde med de fysiske rammer om trygheden. Et eksempel er, at forvaltningen i perioden 2010-2012 har gennem-

ført tryghedsvandringer i Ryparken, Tingbjerg, Sydhavnen, Ydre og Indre Nørrebro og Kongens Enghave i samarbejde med lokale aktører. Formålet med vandringerne er at indlede en dialog med beboere, boligsociale medarbejdere, Hotspot, politi og driftsmedarbejdere i både boligorganisationerne og forvaltningen om steder, hvor fx belysning, beplantning, hærværk eller skrald skaber utryghed.

Tryghedsvandringerne har medført en opgradering af belysningen i Tingbjerg og Ryparken. Der er dog fortsat udfordringer med at finde midler, der sikrer, at driften kan reagere hurtigt og effektivt på de påpegede akutte mangler i området. Mangler som kan have en stor betydning for borgerne oplevede tryghed samt ophold i og brug af byrummet.

Københavns Erhvervscenter har en række initiativer, der er rettet mod etniske minoriteter. Her kan fremhæves den fremskudte erhvervs- og iværksætterindsats (Lab2700), der er rettet mod de udsatte byområder på Ydre Nørrebro, Tingbjerg/Husum og Bispebjerg. I 2012 har Lab2700 været i dialog

med mere end 300 borgere/iværksættere i udsatte boligområder, der har været rådgivningsforløb for ti socialøkonomiske virksomheder og 75 unge har været igennem et iværksætter- og innovationsforløb.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Teknik- og Miljøforvaltningen anbefaler, at en fysisk dimension af tryghed tilføjes tryghedsindekset. Indikatorens nuværende definition er ikke tilstrækkelig til at indfange alle elementer af tryghed i byen. Betydningen af de fysiske rammer for tryghed understreges også af *Det Kriminalpræventive Råds* anbefalinger. Et evt. arbejde med at opdatere tryghedsindekset kan med fordel koordineres med Center for Bydesign, som i løbet af 2013 gennemfører et evidensprojekt, der kortlægger den eksisterende viden om tryghedsmæssige konsekvenser af fysiske indsatser.

Et eksempel på en væsentlig indsats, der kan have påvirket trygheden, er etableringen af Green Teams i de udsatte byområder Bispebjerg, Ydre Nørrebro og Tingbjerg. Green Teams styrker kernerdriften i de ud-

satte byområder gennem et driftssamarbejde på tværs af Teknik- og Miljøforvaltningen og med de almene boligorganisationer. Samtidig fokuseres på et løft til beskæftigelsen, idet ledige og unge fra områderne involveres i opgaven.

Indikatoren viser en positiv fremgang i trygheden i tre distrikter på Indre Nørrebro og i det sydlige Bispebjerg, men der er til stadighed brug for indsatser her. Teknik- og Miljøforvaltningen understøtter den positive udvikling ved i netop disse områder at etablere områdefornyelser i 2013 (Fuglekvarteret) og 2014 (Indre Nørrebro).

Målet ”Flere i arbejde” måles på inklusionsbarometeret ud fra overledigheden for personer med anden etnisk baggrund. Sammen med Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejder Teknik- og Miljøforvaltningen årlige nøgletalsmålinger, der bl.a. baseres på indberetninger fra boligorganisationerne. Disse nøgletal viser en positiv udvikling i arbejdsmarkedstilknytningen (for 18-64årige) i de almene boligafdelinger. På grund af aftalen om fleksibel udlejning er denne udvikling slået mest markant igennem i udsatte boligområder.

Nøgletalsmålingerne viser, at kriterierne for fleksibel udlejning ikke virker diskriminerende i forhold til personer af anden etnisk herkomst end dansk. I Tingbjerg, hvor andelen af beboere på overførselsindkomst er faldet med 10,1 procentpoint, er andelen af beboere med ikke-vestlig herkomst i samme periode steget med 6,4 procentpoint.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

Politik for Udsatte Byområder implementeres i et samarbejde på tværs af de syv forvaltninger og i samarbejde med eksterne aktører – primært de almene boligorganisationer. Som led i dette arbejde er der etableret en samarbejdsstruktur, som sikrer koordinering og udvikling af indsatser på tværs af kommunen. Denne struktur fungerer på to niveauer: Tværkommunalt Team med medarbejderrepræsentanter fra hver forvaltning og Den Tværkommunale Styregruppe med repræsentanter fra chefniveauet i forvaltningerne. Det er vigtigt, at dette samarbejde styrkes og prioriteres yderligere i forvaltningerne. Inklusionsmæssige strategier og indsatser, der går på tværs af forvaltningerne, kan med fordel løftes ind i disse samarbejdsstrukturer.

En vigtig samarbejdsplatform for strategier og indsatser på tværs af kommunens forvaltninger og de almene boligafdelinger er de boligsociale fora, der er etableret for hvert af de udsatte byområder. Her sidder ledere fra de syv forvaltninger, medarbejdere med direkte ansvar for det boligsociale arbejde, koordinatore/inspektører fra boligorganisationer samt lokaludvalgssekretærer. Denne samarbejdsplatform sikrer det praksisnære, områdebaserede samarbejde i kommunen.

Områdefornyelsernes styregrupper er sammensat af repræsentanter fra lokalområdet foreninger og beboere samt medarbejdere på tværs af forvaltningerne. Således sikres også her et tværkommunalt fokus på håndtering af de lokale udfordringer – også inklusionsudfordringer.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Teknik- og Miljøforvaltningen ser det som en vigtig udfordring fremadrettet at sørge for at sikre mangfoldigheden i byen og de enkelte byområder gennem en blandet beboersammensætning. Dette arbejder forvaltningen for dels gennem aftalen om flek-

sibel udlejning og dels ved at sikre en blandet boligmasse både i udviklingsområder og udsatte byområder. Et eksempel herpå er dels etableringen af ungdomsboliger i samarbejde med den almene sektor i de udsatte byområder og dels etablering af boliger for Socialforvaltningens målgruppe i de nye udviklingsområder.

Der er pt. flere indsatser på tværs af forvaltningerne, som alle på hver deres måder bidrager til at skabe en tryk og mangfoldig by. Der er dog basis for at skabe en bedre sammenhæng i arbejdet ved at se på tværs af indsatserne eksempelvis mellem indsatser under Sikker By, boligsociale helhedsplaner, udviklingsplanerne for de udsatte byområder og områdefornyelserne. Teknik- og Miljøudvalget har taget initiativ til denne form for samarbejde med prioriteringen af en ny områdefornyelse på Indre Nørrebro i 2014.

For at sikre et strategisk og udviklingsorienteret fokus på det tværkommunale samarbejde i de udsatte byområder har Den Tværkommunale Styregruppe og Tværkommunalt Team været en forudsætning. For at sikre arbejdet med indsatsområdet ”En hånd til udsatte grupper og områder” kan samarbejdet med fordel styrkes yderligere og måske bredes ud til at omfatte flere fagområder i forvaltningerne. Der er også basis for at styrke indsatsen i de udsatte byområder ved at fokusere på de områdebaserede og praksisnære indsatser på tværs af forvaltningerne. Det kan nemlig være en udfordring, at nogle forvaltninger arbejder områdebaseret og andre forvaltninger har et by-og/eller individfokus.

I forvaltningen savner man muligheden for at trække på inklusionsfaglige ressourcer og viden for at sikre dels inklusionen af etniske minoriteter i borgerinddragelsen og dels implementeringen af Eksperttænketanken for Integrations anbefalinger i praksis.

9. ØKONOMI UDVALGETS REDEGØRELSE

Redegørelsen er forkortet, men kan læses i sin helhed på www.kk.dk/inklusionshandleplaner.

I) STATUS FOR HANDLEPLAN

Initiativer og status for ØU' handleplan for inklusionspolitikken maj 2013

Økonomiforvaltningen har igangsat mange forskelligartede aktiviteter, der henvender sig til både borgere og understøtter inklusion blandt kommunens medarbejdere. I det følgende gives en status på udvalgte områder af Økonomiforvaltningens indsatser.

Elev- og praktikpladser

Borgerrepræsentationen besluttede i 2010 at skabe 500 ekstra elev- og praktikpladser i perioden 2010-2013. Formålet er en stigning i antallet af etniske minoriteter, som påbegynder en elevuddannelse og får en praktikplads. Målet om at oprette 500 ekstra praktikpladser blev allerede nået i 2012.

På den baggrund er det besluttet at fastholde 2012-niveauet for praktikpladser, hvilket betyder en stigning på 162 pladser udover de 500 pladser i 2013. Primo august vil der foreligge en midtvejsstatus for målet om fastholdelse af 2012-niveauet.

Copenhagen International Service

Københavns Borgerservice arbejder målrettet på at gøre det nemmere for veluddannede og deres familier at etablere sig i København. Mange expats og udenlandske studerende forlader DK efter kort ophold. Manglende inklusion er en stor udfordring for tiltrækning af udenlandske virksomheder. Der er behov for hjælp til at etablere virksomhed, at finde job til medfølgende ægtefæller samt sikre social integration i det danske samfund. For at imødekomme disse behov afholdes der en række velkomst- og informations-arrangementer for nyankomne expats og studerende. Med oprettelsen af International House Copenhagen får inter-

nationale borgere en let og tilgængelig indgang til både 'myndighedsdanmark' og kultur- og fritidsaktiviteter. Huset åbner 1. juni 2013, og midlerne til projektet har haft stor medvirken til at kunne søsætte rigtig mange initiativer omkring relevant informationsmateriale.

Seneste måling for Copenhagen International Service (maj 2013) viser en tilfredshed blandt brugerne af international service på op mod 90%.

Mere blandet leder- og medarbejderskare

For at styrke inklusion på arbejdsmarkedet har ØKF bl.a. siden 2007 oprettet 150 Integrations- og Oplæringsstillinger (IO).

Målsætningen var at oprette 30 IO-stillinger om året i 2010-2012.

Status på IO-stillingerne:

2010: 30 IO-stillinger

2011: 24 IO-stillinger

2012: 7 IO-stillinger

Derudover blev der i efteråret 2012 afholdt karriere- og kompetenceudvikling for etniske minoriteter, mhp. at udnytte medarbejderes forskellighed og styrke etniske minoritetsmedarbejdere til at tage karriere-

udvikling på sig og afklare eventuelle lederinteresser. Hensigten med arrangementet var bl.a., at deltagerne skulle udvikle sig i deres stilling eller opgaver senest et år efter forløbet. Dette vil blive målt ved udgangen af 2013. 28 medarbejdere (de fleste AC'ere) deltog i karriere- og kompetenceudviklingen, og den efterfølgende skriftlige evaluering viste stor tilfredshed med forløbet.

Sikker-By-programmet

Indenfor temaet om et mere trygt København står ØKF også for indsatser målrettet tryghedsfremme og mangfoldighed i beboersammensætningen. Etniske minoriteter er overrepræsenterede i udsatte boligområder og i kriminalitetsstatistikken, og Sikker-By-programmet vil derfor have en positiv, indirekte effekt på integrationen af unge kriminelle med ikke-vestlig baggrund. Hertil viser Tryghedsindekset 2012, at antallet af byområder med behov for en markant eller intensiveret indsats er faldet fra 12 til 7 områder i fra 2010 til 2012 (mål: 6 områder inden 2014).

Ligeledes arbejdes der fortsat på at nedbringe andelen af kriminelle unge i København, men det er en udfordring at realisere målet om at nå under gennemsnittet for de fire største kommuner, da Danmarks Statistisk opgør, at KK de sidste par år har en højere andel af kriminelle unge end gennemsnittet for de fire største kommuner.

Mangfoldig beboersammensætning

Samtidig har KK de seneste år prioriteret opførelse af nye almene boliger højt.

Ca. 2000 nye almene boliger vil stå klar i 2017. Dog kan det vise sig vanskeligt at sikre et tilstrækkeligt antal nye almene boliger fremover, da det planmæssigt ikke er muligt at regulere ejerformer. Med henblik på denne problemstilling er forvaltningerne i dialog med bl.a. Ministeriet for By-, Bolig- og Landdistrikter om muligheden for at få den nødvendige hjemmel i planloven. Endelig ses en positiv udvikling med beskæftigelse i socialt udsatte boligområder – f.eks. er andelen af voksne på overførselsindkomst i et område som Mjølnerparken i perioden 2006-2011 faldet fra 63,1% til 49,4%. Med Boligpakke II samarbejder ØKF med TMF om strategiske placeringer af private og offentlige arbejdspladser, der understøtter denne udvikling.

2) UDVIKLING PÅ INKLUSIONSBAROMETRET

Økonomiforvaltningens bidrag til udviklingen i inklusionspolitikens mål

Økonomiforvaltningens initiativer falder under følgende mål:

MÅL 1: Flere unge styrket ud af folkeskolen

Som nævnt i status for handleplan arbejder Økonomiforvaltningen på at sikre et stigende antal elev- og praktikpladser. Dermed bidrager forvaltningen til at få målet om 'flere unge styrket ud af folkeskolen' i en positiv retning. BIFs inklusionsbarometer har imidlertid ikke opstillet nogen indikator, der måler direkte ift. elev- og praktikpladser, hvorfor effekten af dette initiativ må siges at have en mere indirekte påvirkning.

MÅL 2: Flere i arbejde

Økonomiforvaltningens indsats vedr. inklusion og velkomst af expats og internationale studerende, samt styrkelse af en mere

mangfoldig beboersammensætning og jobskabelse i socialt udsatte boligområder bidrager til, at flere kommer i arbejde. Indikatoren *overledighed for personer med anden etnisk baggrund (ikke-vestlig oprindelse)* er derfor brugbar. Der er dog andre væsentlige faktorer, der kan påvirke positivt og være med til at nedbringe overledigheden, hvorfor ØKFs indsatser ikke kan stå alene om at realisere målet.

MÅL 3: Mere blandet leder- og medarbejderskare i kommunen

Økonomiforvaltningen spiller en central rolle ift. målet om en mere blandet leder- og medarbejderskare i kommunen. Initiativet vedr. karriereafklaring og ledertalentudvikling af medarbejdere med anden etnisk baggrund er direkte målrettet indikatoren *andel ledere med etnisk minoritetsbaggrund*. Der har blandt deltagerne været stor tilfredshed med kompetenceudviklingsforløbet, men det er endnu ikke påvist, at andelen af etniske ledere er steget.

MÅL 5: Et mere trygt København for alle grupper

Økonomiforvaltningen bidrager direkte med Sikker-By-programmet til at nedbringe *antal områder med et markant behov for*

tryghedsskabende indsats. Denne indikator er rigtig anvendelig og fungerer således som et fint instrument til monitorering af trygheds- og kriminalitetsudviklingen. Antallet af områder med behov for tryghedsfremme er nedbragt fra 12 til 7 områder i perioden 2010-2012, så udviklingen går i en meget positiv retning ift. at realisere målet om et mere trygt København for alle grupper.

3) SAMARBEJDE PÅ TVÆRS I KOMMUNEN

SUF er blandt Økonomiforvaltningens nuværende samarbejdspartnere, hvor der er en vis strategisk sammenhæng med inklusionspolitikken. Konkret er der etableret samarbejde og dialog omkring projektet "Bedre og længere liv i Bispebjerg og Nørrebro" samt et nyt projekt om byfornyelse for Solvang/Urbanplanen med alle forvaltninger. Fælles for projekterne er, at Københavns Borgerservice deltager med en "Digital besøgsven", "Digital ambassadør", "Lifeskills" (for unge mellem 14-20 år) og "Borgerservice2GO" med mobil, fleksibel og frem-skudt borgerservice på KBS' cykler. Desuden uddanner KBS følgende samarbejdspartnere til digitale ambassadører: 15 københavnske imamer, Fakti (værested for nydanske kvinder), Kringlebakken (værested for nydanske kvinder), den boligsociale helhedsplan Akacieparken og lokale medarbejdere fra job-

center i Valby, Bydelsmødrene, Hothers Plads' helhedsplan og Boligrådgiverne (socialrådgivere og ungerådgivere, der arbejder i boligforening) på Vesterbro.

Der er ligeledes et tæt samarbejde mellem KBS, KFF og BIF om indsatsen for at fastholde internationale borgere og inkludere dem på det københavnske arbejdsmarked. For at fastholde det målrettede samarbejde ønskes det, at der fra KFF placeres en international medarbejder sammen med BIF og KBS.

Endeligt medvirker Sikker-By-programmet til et forstærket samarbejde på det kriminalpræventive område generelt og hænger således sammen med en række konkrete initiativer og aktiviteter i kommunen, herunder Politik for Udsatte Byområder, samt etableringen af Boligsociale Fora samt BUFs Ungestrategi.

4) FREMTIDENS INKLUSION

Økonomiforvaltningen ser navnlig tre forhold, som er væsentlige at tage højde for i forhold til fremtidige inklusionsindsatser.

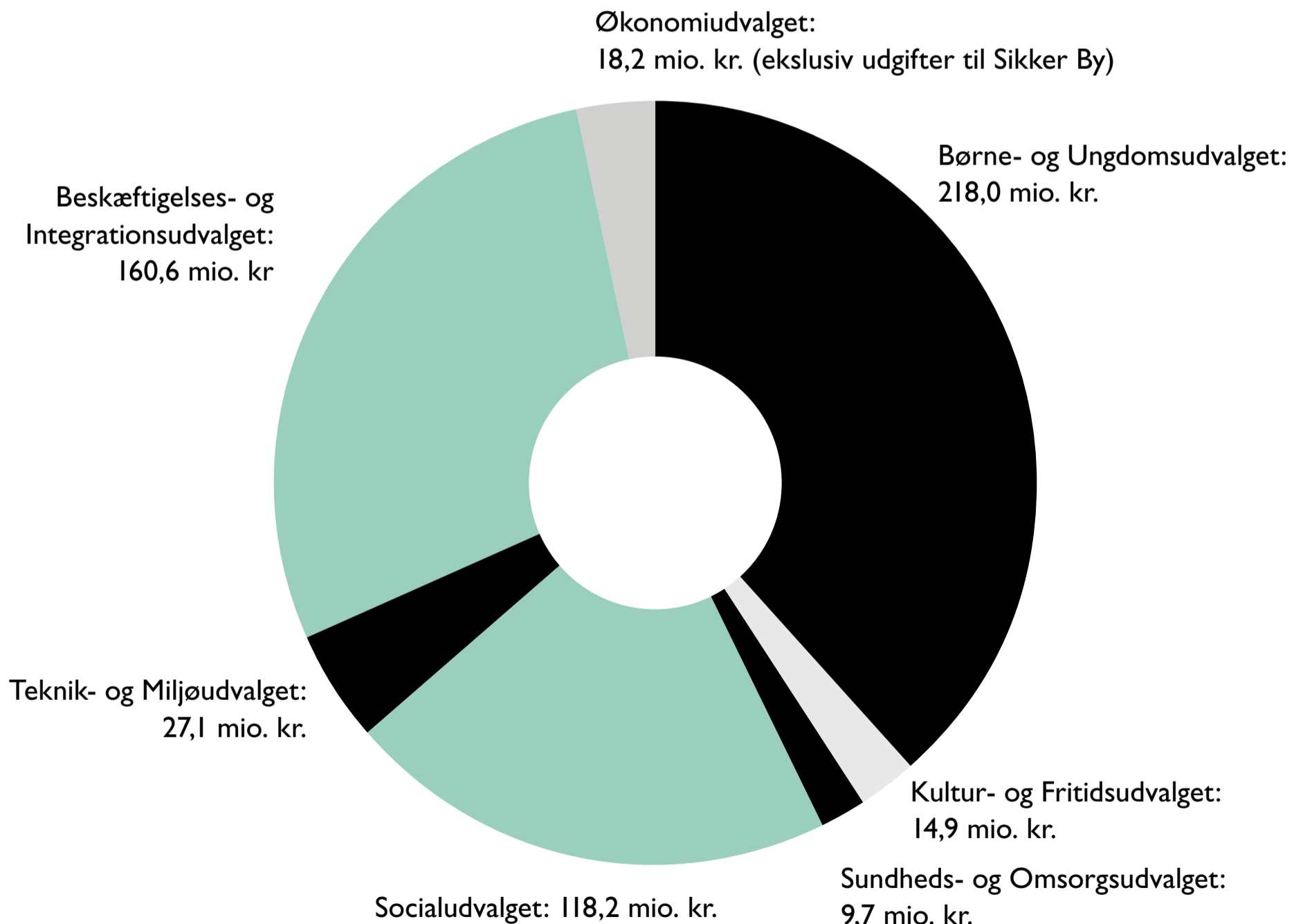
1) Det er vigtigt, at der bliver sat fokus på digital dannelse, digitale kompetencer, digitalt medansvar, læring og inddragelse.

Der gøres en indsats i dag fra flere sider for at mindske den digitale kløft, øge såvel digitale som samfundsmæssige kompetencer og inddrage nydanskere i samfundet. Udover at samarbejde på tværs af kommunen, kan vi samarbejde endnu mere med uddannelsessteder, virksomheder, frivillige/ privatpersoner, stat og regioner, som har forskellige roller. Med en koordineret indsats fra flere partnere har vi større mulighed for at øge (digital) integration baseret på de roller og opgaver, vi allerede har.

2) De gode erfaringer med karriereudviklingsforløbet for medarbejdere med anden etnisk baggrund tyder på, at der med fordel kan oprustes på målrettede forløb i forhold til at styrke karriereveje i kommunen for medarbejdere med anden etnisk baggrund, hvilket på længere sigt kan forbedre andelen af ledere med etnisk minoritetsbaggrund.

3) Uddannelse og beskæftigelse for udsatte grupper vil være afgørende i forhold til at sikre en øget tryghed særligt i udsatte byområder, samt til at sikre en øget oplevelse af inklusion af de berørte.

10. HVORDAN ANVENDES PENGENE I INKLUSIONS INDSATSSEN I 2013

II. INKLUSIONS PROJEKTE 2013

INKLUSIONSPROJEKTER MED ET ÅRLIGT BUDGET PÅ MINDST 100.000 KR. OG HELT ELLER DELVIST FINANCIERET AF KØBENHAVNS KOMMUNE:

PROJEKT	BEVILGENDE PULJE/FORVALTNING
Mødestedet	§18/Socialforvaltningen
Venindenetværket	§18/ Socialforvaltningen
Frue i Eget Liv	§18/ Socialforvaltningen
Frivillighuset	§18/ Socialforvaltningen
Lektiecafeer i udsatte boligområder	§18/ Socialforvaltningen
Nanok Copenhagen Global Village	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Nye motionstilbud for piger på Amager	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Footvolley CPH	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Boksning i København	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Amagers Pige køkken Girlz United	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Mødre og børn i Healthy Girls Amager	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Livsbanen i partnerskab med Bavnehøj Skole	Udviklingspuljen/ Kultur- og Fritidsforvaltningen
Særlig indsats på Kulbanevej	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Ildrætten ind på Rådmandsgade skole	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Minipartnerskaber	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Øget inddragelse af forældre med etnisk minoritetsbaggrund	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Forældreinddragelse i synliggørelse og formidling af sprogpladser	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
Unge rollemodeller med anden etnisk baggrund end dansk	Den tværgående inklusions- og Mangfoldighedspulje/ Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Hvert kvartal vurderes, om projektet har god fremdrift, mindre problemer med fremdrift eller betydelige problemer med fremdrift. Resultatet forelægges for Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og kan ses på www.kk.dk/projektbanken, hvor der er mere information om projekterne. Monitoreringen af projekterne varetages af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Bortset fra projekter, der er finansieret med puljemidler fra Kultur og Fritidsforvaltningen, som selv varetager monitoreringen.

PROJEKTER UNDER INKLUSIONSAFTALE 2013:

PROJEKT	ANSVARLIG ENHED
Københavns Værtsprogram	Integration og Sprog / BIF
Det gode ungdomsliv	Center for Inklusion og Beskæftigelse / BIF
Fremskudt sprogindsats	Center for Beskæftigelse, Sprog og Integration / BIF
Bydelsmødre	Fonden for Socialt Ansvar
Integration og talentudvikling i B93	B93
Natteravnene Indre Nørrebro	Fonden for Socialt Ansvar
Ungdomsbrandkorps	Københavns Brandvæsen / ØKF
Den gode løsladelse	Jobcenter København Ungecentret / BIF
Udbredelse af ligebehandling	Center for Inklusion og Beskæftigelse / BIF
Diskriminationsvejledere	Center for Inklusion og Beskæftigelse / BIF
Smag Verden	Center for Inklusion og Beskæftigelse / BIF
Copenhagen Career Program	Integration og Sprog / BIF
Første job i Danmark	Center for Afklaring og Beskæftigelse / BIF

12. DEN INKLUDERENDE STORBY - AFTALER OM BUDGET 2014

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har i april-maj 2013 indgået to aftaler med i alt 8 inklusionsinitiativer, der skal prioriteres i 2014. Initiativerne finansieres inden for udvalgets budget. De to aftaler kan læses på de følgende sider og omhandler henholdsvis:

- DEN INKLUDERENDE STORBY – AKTØRER OG CIVILSAMFUND (S. 60)
- DEN INKLUDERENDE STORBY – FREMME AF LIGE MULIGHEDER (S. 64)

Aftale 1:

Den inkluderende storby – aktører og civilsamfund

UDFORDRINGER

Ledigheden er mere end dobbelt så høj for københavnere med ikke-vestlig baggrund som for københavnere med etnisk dansk baggrund. Samtidig er andelen af højtuddannede lønmodtagere, som er i job på et lavere kvalifikationsniveau end deres uddannelse, 63 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere med en udenlandsk uddannelse og 22 pct. blandt etniske danskere. Og kun 36 pct. af de københavnske virksomheder har en mangfoldig medarbejderstab i dag. Byens arbejdskraftspotentiale udnyttes og udfoldes derfor langt fra. Det understreger nødvendigheden af *både* at blive ved med at understøtte virksomhederne i at efterspørge medarbejdere med divers baggrund og et fortsat fokus i beskæftigelsesindsatsen på overledighed hos etniske minoriteter.

Endvidere frygter 25 pct. af unge med etnisk minoritetsbaggrund, at deres familie skal vælge en ægtefælle til dem mod deres vilje.

LØSNINGER

1. Vækst gennem Mangfoldighed:

Arbejdet med chartervirksomhederne samt inklusion via partnerskaber fortsættes for at opnå et mere mangfoldigt og rummeligt arbejdsmarked i København. Der arbejdes på at udvikle virksomhedsmodellen for at opnå større ejerskab og ekstern finansiering, herunder arbejdes der med konkrete forslag til en fondskonstruktion¹. Desuden vil der ske et programsamarbejde med 'Håndholdt virksomhedsrettet indsats for minoritetskvinder' med jobcenteret.

¹ Endelig beslutning om evt. etablering af en fond træffes af det nye udvalg i 2014.

2. Håndholdt virksomhedsrettet indsats for minoritetskvinder

på kontanthjælp:

Indsats for 30 minoritetskvinder på kontanthjælp, der følger IPS-metoden. Hver borger får en sagsbehandler tilknyttet, som de har adgang til efter behov. Sagsbehandleren har fokus på at skabe det rette match mellem borger og virksomhed og understøtte begge parter i hele processen. Der samarbejdes med indsatsen for Vækst gennem Mangfoldighed om at finde de rette chartervirksomheder.

3. Fremskudt sprogindsats:

Fortsætte gennemførelsen af den fremskudte sprogindsats for især indvandrerkvinder i udvalgte udsatte boligområder, herunder med særlig fokus på brobygning til den ordinære danskuddannelse. Afsøgning af mulighed for i samarbejde med BUF at kombinere undervisningen med bømepasningstilbud. Endvidere evaluering af projektet og afsøgning af muligheden for at forankre indsatsen i den ordinære danskuddannelsesindsats.

4. Det gode ungdomsliv:

Fokus på at styrke de unges selvbestemmelse gennem dialog, bl.a. i forhold til de kønsrelaterede udfordringer, som hhv. unge piger og drenge kan opleve, samt på medarbejderkompetencer til at inkludere børn og unge, der udsættes for social kontrol. Herudover fokus på metoder til at gå i dialog med forældre mhp. at styrke positive forældreroller og bryde negative normfællesskaber. Der arbejdes på at kunne monitorere indsatsen i København med udgangspunkt i regeringens nationale mål om børn og unges 'selvbestemmelse'.

5. Bekæmpelse af diskrimination og fremme af demokrati:

Videreudvikling af samarbejdet med civilsamfundet, herunder religiøse aktører, minoritetsforeninger og ungdomsforeninger. Indsatsen tilrettelægges i samarbejde med aktørerne, og der vil bl.a. være fokus på bekæmpelse af diskrimination, herunder kønsdiskrimination og diskrimination i nattelivet, og hadforbrydelser mellem københavnere uanset etnisk baggrund, demokratisering og aktiv deltagelse blandt unge københavnere samt interreligiøse dialog-arrangementer m.v., der fremmer sammenhængskraft og inklusion i byen. Endvidere afsættes der midler til en antirygtekampagne med inspiration fra Barcelona.

ØKONOMI

BUDGET	MÅLGRUPPE	TOTAL (MIO.KR.)
Vækst gennem mangfoldighed	Virksomheder og organisationer, som understøttes i at fremme diversitet i egen organisation mhp. at øge efterspørgslen efter og ansættelse af etniske minoriteter.	2,0
Håndholdt virksomhedsrettet indsats for minoritetskvinder på kontanthjælp	Kvinder med etnisk minoritetsbaggrund på kontanthjælp.	0,5
Fremskudt sprogindsats	Beboere med behov for basal danskundervisning samt vejledning om ordinære undervisningstilbud	1,8
Det gode ungdomsliv	Børn og unge med etnisk minoritetsbaggrund (ca. 14-20 år) og deres forældre samt medarbejdere med kontakt til dem.	1,0
Bekæmpelse af diskrimination og fremme af demokrati	Københavnere bredt samt særlig fokus på personer, som har oplevet diskrimination og hadforbrydelse, etniske og religiøse grupperinger, NGO'er og minoritetsforeninger	2,0*
Total		7,3

* Heraf 0,7 mio. kr. til anti-rygtekampagne

FINANSIERING

Der er som udgangspunkt 9,1 mio. kr. til de to delaftaler om Den inkluderende storby 2014, fordelt på:

- 3,5 mio. kr. i Den tværgående inklusionsog mangfoldighedspulje
- 5,6 mio. kr. i forventede integrationindtægter

EFFEKTER

Overordnet set forventes delaftalens initiativer at bidrage til, at København bliver Europas bedst inkluderende storby i 2015, målt på ICC-indekset. Mere konkret forventes indsatsene at bidrage til at:

- Nedbringe overledigheden blandt etniske minoriteter
- Øge andelen i de udsatte boligområder, der følger ordinær danskuddannelse
- Færre børn og unge oplever social kontrol og at flere oplever et bedre ungdomsliv
- Københavnerne oplever øget tilhørsforhold til og inklusion i byen

UNDERSKRIFT

Anna Mee Allerslev

Susan Hedlund

Neil Stenbæk Bloem

Allan Mylius Thomsen

Rasmus Jarlov

Flemming Steen Munch

Carl Christian Ebbesen

Aftale 2:

Den inkluderende storby – fremme af lige muligheder

UDFORDRINGER

Borgere med etnisk minoritetsbaggrund føler sig generelt mindre inkluderet, hvilket blandt andet hænger sammen med manglende beskæftigelse og borgerens oplevelse af diskrimination. Desuden har København også problemer med hadforbrydelser i flere miljøer. Endelig er der stadig udfordringer i forhold til at sikre alle borgere reelt lige muligheder i borgerservice, uddannelse m.v.

LØSNINGER

1. Fremme af lige muligheder i beskæftigelsesindsatsen:

På baggrund af erfaringer fra Turbo på BIF 2013 iværksattes initiativer, der fremmer lige muligheder for alle uanset køn, etnicitet m.v. Indsatsen er to-delt og fokuserer på 1) målrettet og ressourceorienteret service i job- og beskæftigelsescentre og 2) at nedbryde eventuelle barrierer og sikre lige muligheder for alle i forvaltningens egen rekrutterings- og HR-indsats på alle ansættelsesniveauer.

2. Mangfoldighedsfest

— Smag Verden:

Mobilisering af civilsamfundsorganisationer i samarbejde med foreningerne og Wonderful Copenhagen. Chartervirksomheder og erhvervsskoler vil blive inddraget, så der også bliver mulighed for at 'smage' på job- og uddannelsesmuligheder. Målet er at fremme inklusion og positiv mangfoldighed, styrke sammenhængskraften og skabe oplysning og viden på tværs af grupper, kulturer og arbejdspladser.

3. Støtte til opstart af ungdomsforening i København:

I lyset af nedlæggelsen af Ny-dansk Ungdomsråd, og de derved opståede udfordringer, understøttes opstart af en forening med repræsentanter fra forskellige minoritetsungdomsforeninger i København. Der vil bl.a. være fokus på også at få repræsentanter med, som ellers ikke har en stærk stemme i debatten.

ØKONOMI

BUDGET	MÅLGRUPPE	TOTAL (MIO. KR.)
Fremme af lige muligheder i beskæftigelsesindsatsen	Kommunale medarbejdere og borgere, der som resultat af indsatsen oplever en mere målrettet service.	0,5
Mangfoldighedsfest – Smag Verden	Københavnere bredt, minoritetsforeninger samt unge fritidsjobbere og frivillige. Herudover chartervirksomheder og erhvervsskoler.	1,0
Støtte til opstart af ungdomsforening i København	Unge københavnere og ungdomsforeninger.	0,3
Total		1,8

FINANSIERING

Der er som udgangspunkt 9,1 mio. kr. til de to delaftaler om Den inkluderende storby 2014, fordelt på:

- 3,5 mio. kr. i Den tværgående inklusions og mangfoldighedspulje
- 5,6 mio. kr. i forventede integrationsindtægter

EFFEKTER

Overordnet set forventes delaftalens initiativer at bidrage til, at København bliver Europas bedst inkluderende storby i 2015, målt på ICC-indekset. Mere konkret forventes indsatsene at bidrage til at:

- Oplevelsen af diskrimination falder og følelsen af inklusion stiger, herunder at gabet mellem københavnere med etnisk minoritets- og majoritetsbaggrund mindskes
- Borgere oplever øget tilfredshed med og effektivitet i beskæftigelsesindsatsen samt at fremme lige muligheder i rekruttering og HR i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

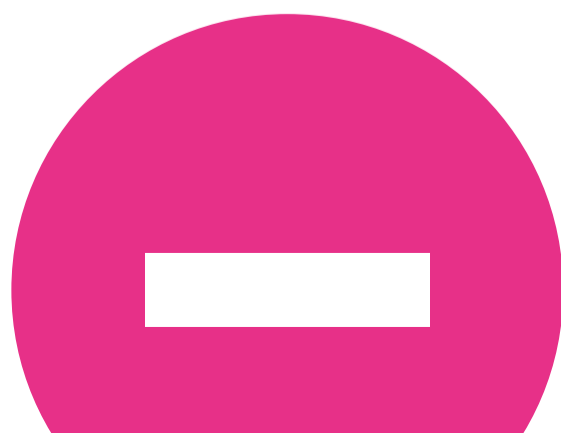
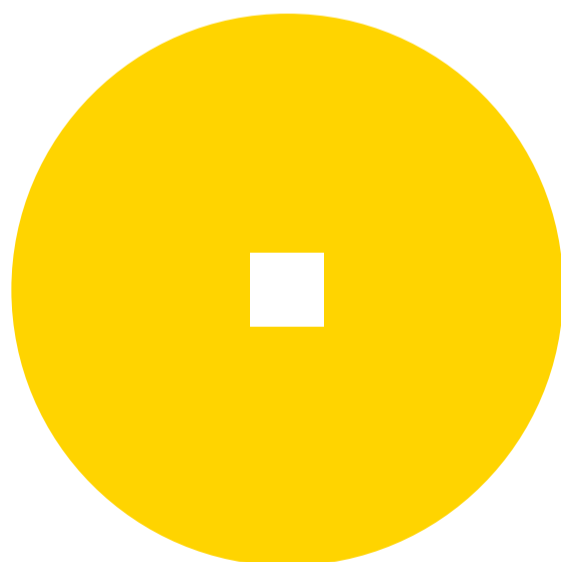
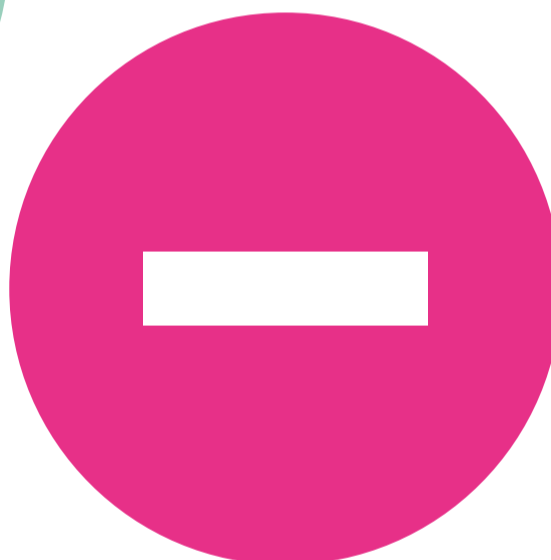
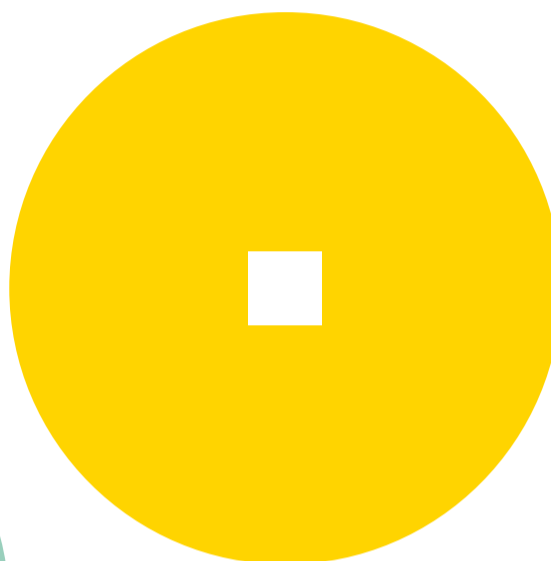
UNDERSKRIFT

Anna Mee Allerslev

Neil Stenbæk Bloem

Susan Hedlund

Allan Mylius Thomsen

Udgivet af

Københavns Kommune

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Bernstorffsgade 17

1592 København V

Telefon 3317 3317

www.kk.dk

august 2013